

SAKARYA YIL:2013 / SAYI: 47

TİCARET BORSASI

SAKARYA COMMODITY EXCHANGE

MISIR BİTKİSİNDE
ÇEŞİT SEÇİMİNİN ÖNEMİ

TOBB 69. Genel
Kurulu M. Rifat
Hisarcıkloğlu İle
Yola Devam Dedi

Mısır Bitkisinde
Çeşit Seçiminin
Önemi

Rulo Çim
Üretimi
Toprak Kabı ve
Çözümü

Ferrero
Değerli Tarım
Projesi

Bu sayımızda

Sahibi

Sakarya Ticaret Borsası adına
Yönetim Kurulu Başkanı
Cevdet METE
v sakarya@stb.org.tr

Sorumlu Müdür

Sakarya Ticaret Borsası
Genel Sekreter Vekili
Yasemin ARIKAN

Yayın Kurulu

Cevdet METE
Yönetim Kurulu Başkanı
Ahmet ERKAN
Yönetim Kurulu Başkan Yrd.

Yayına Hazırlayan

Zümrün ÇEBECİ
Personel ve İdari İşler Şefi

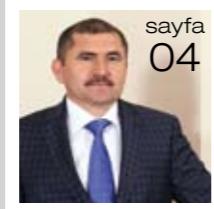
Basım Yeri ve Grafik Tasarım

YILKO GRAFİK
www.yilkografik.com.tr

Yazışma Adresi

Sakarya Ticaret Borsası
Tekeler Mevkii 54200
Adapazarı / SAKARYA
Tel: 0264 278 42 30 - 5 hat
Fax: 0264 278 42 32
web: www.stb.org.tr
e-mail: sakarya@stb.org.tr
basin@stb.org.tr

sayfa
04

Başkandan
S.T.B.
Yönetim Kurulu Başkanı
Cevdet METE

sayfa
05

**Türkiye'de
Kooperatifçilik**
S.T.B. Meclis Başkanı
Recep PULAT

sayfa
06

**TOBB
69. Genel Kurulu**
M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile
Yola Devam Dedi

sayfa
08

**Mısır Bitkisinde
Çeşit Seçiminin
Önemi**

sayfa
14

Röportaj
Mustafa ÇORUĞLU

sayfa
16

**Borsamızdan
Haberler**

sayfa
18

Röportaj
Mustafa ŞULE

sayfa
22

Röportaj
Nihat YILMAZ

sayfa
24

**Alternatif
Enerji
Kaynakları**

sayfa
28

**Rulo Çim Üretimi
Toprak Kabı ve
Çözümü**

sayfa
32

**Siğirlerde
Yaş Tayini**

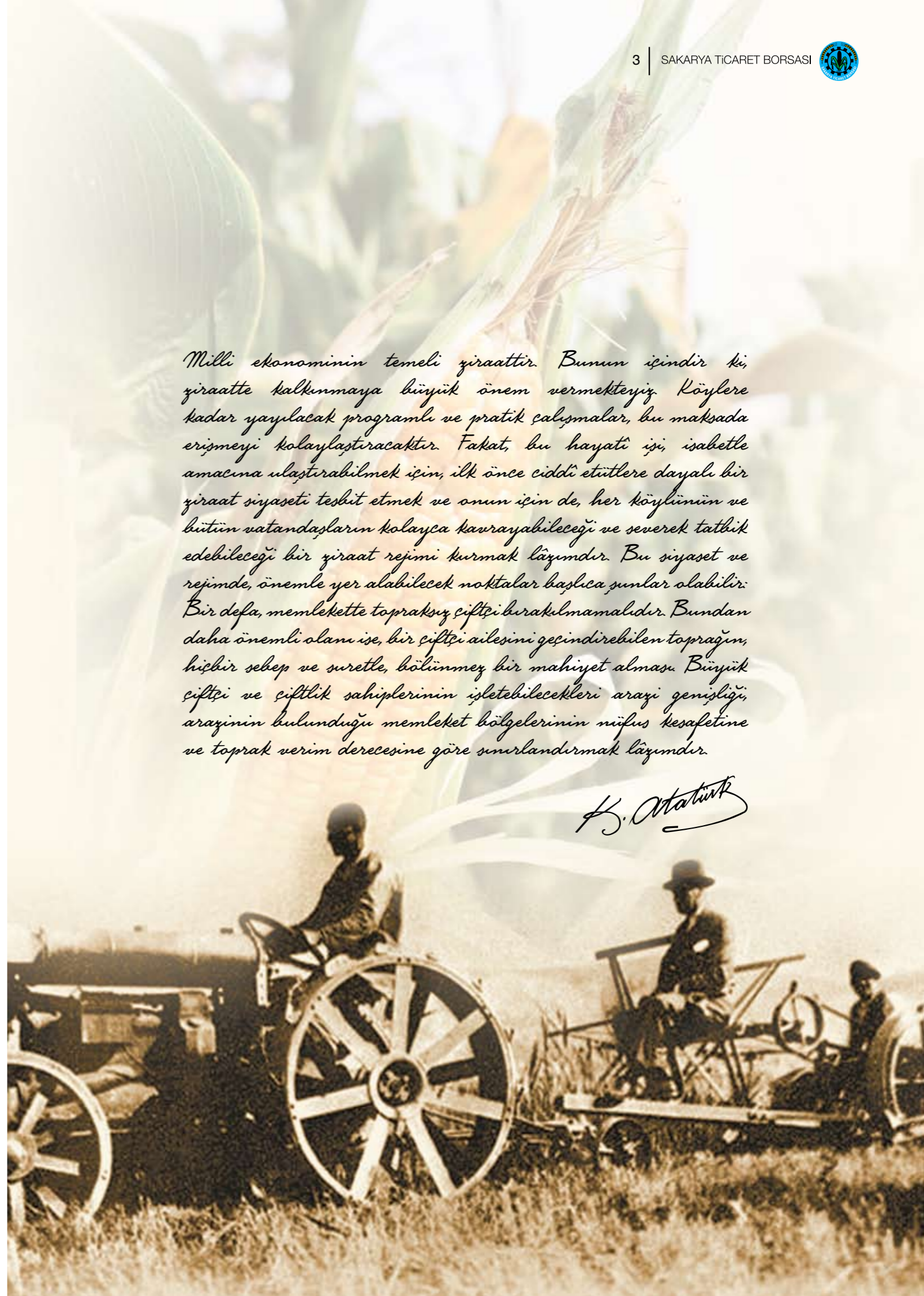

sayfa
35

**Ferrero
Değerli Tarım
Projesi**

Milli ekonominin temeli ziraattir. Bunun içindir ki, ziraatte kalkınmaya büyük önem vermekteyiz. Köylere kadar yayılacak programlı ve pratik çalışmalar, bu maksada erişmeyi kolaylaştıracaktır. Fakat, bu hayati işi, isabetle amacına ulaştırabilmek için, ilk önce ciddi etütlere dayalı bir ziraat siyaseti tesbit etmek ve onun için de, her köylünün ve bütün vatandaşların kolayca kavrayabileceği ve severek tatbik edebileceği bir ziraat rejimi kurmak lâzımdır. Bu siyaset ve rejimde, önemle yer alabilecek noktalar başlıca şunlar olabilir: Bir defa, memlekette toprakçı çiftçi bırakılmamalıdır. Bundan daha önemli olanı ise, bir çiftçi ailesini geçindirebilen toprağın, hiçbir sebep ve suretle, bölünmez bir mahiyet alması. Büyük çiftçi ve çiftlik sahiplerinin işletebilecekleri arazi genişliği, arazinin bulunduğu memleket bölgelerinin nüfus kesafetine ve toprak verim derecesine göre sınırlandırmak lâzımdır.

H. Atatürk

BAŞKANDAN

STB Yönetim Kurulu Başkanı
Cevdet METE

Değerli Okurlar,

Mısır, gerek üretimi ve talebi gerekse dış ticareti açısından dünya tarım ürünleri piyasası içerisinde oldukça önemli bir yere sahiptir. Ülkemizde mısır üretimi tahıl grubu içerisinde buğday ile arpadan sonra en fazla üretim payına sahip olan üründür.

Dünya genelinde üretilen mısırın %60'ı hayvan yemi, %20'si insan gıdası olarak doğrudan tüketim, %10'u işlenmiş gıda ve %10'u diğer tüketimler ile tohumluk olarak kullanıldığı tahmin edilmektedir. Artan nüfus, işlenmiş ürünlere olan talep artışı, sağlıklı yaşam isteği, hayvansal üretimin artışı ve işleme sanayiinin gelişimi gibi faktörlere bağlı olarak, dünya mısır üretiminin sürekli olarak artmasını sağlamıştır.

Son yıllarda Türkiye'de mısır üretiminin desteklenmesi nedeniyle mısır ekim alanı ve üretiminde kayda değer artışlar olmuştur. Bunda, İç Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimizde mısır ekim alanlarının artması yanında, özellikle Çukurova Bölgesi başta olmak üzere kıyı bölgelerimizde ikinci ürün mısır üretiminin artmasının payı büyüktür. Mısır üretimini teşvik eden uygulamalar, yüksek verimli çeşitlerin geliştirilmesi, suyla gübrenin etkin kullanımı, mekanizasyon ve pazarlamasının kolay olması ekim alanı ve üretiminin artmasının en önemli nedenidir.

Mısır üretimi, uzun yıllar boyunca yurt içi tüketimi karşılayamadığından, ihtiyaç olan miktar ithalata karşılanmıştır. 2004 yılında mısır üretiminin primle desteklenmeye başlamasıyla birlikte ekim alanları ve üretimde önemli artışlar gerçekleşmiştir. 2012 yılı itibari ile ülkemizin kendi kendine yeterlilik durumu % 80'ler düzeyine ulaşmıştır.

Değerli okurlar ülkemizde bu yıl mısır üretiminin 6 milyon tona ulaşması beklenmektedir. Mısır rekoltesinde yaşanacak artış fiyat kaygısını da beraberinde getirmektedir. Çiftçinin piyasada üretim için kullandığı mazot, gübre fiyatları herkesin bildiği üzere tavan yapmış durumda üreticimiz bunlarla mücadele ederken fiyatların artacağı yerde birde mısır fiyatlarındaki düşüş üreticinin belini bükmektedir.

Mısır üretimindeki bu artışı fırsat bilenler mısırın fiyatını düşürmeye çalışmaktadır. Nitekim, TMO tarafından mısır müdahale alım fiyatı 2013 yılında kg başına 64 kuruş olarak açıklanmasına rağmen çiftçilerimiz mısırını 54-55 kuruştan satmaktadır. Değerli okurlar Üretici ürününü yavaş yavaş piyasaya arz ederse ileriki günlerde piyasa regüle edilerek fiyatlar düzene oturacaktır.

Bu bekleyişin onların ekonomik açıdan menfaatlerine uygun olacağını düşünmekteyim Ayrıca mısır üretiminin yüksek olduğu dönemlerde mısırın gümrük vergi oranlarının düşürülmesi ve hasat döneminde mısır ithalatına izin verilmesi iç piyasada mısır fiyatlarının gerilemesine yol açmakta bu da mısır üreticisini mağdur etmektedir. Bu nedenle özellikle Mısır hasadı tamamlanincaya kadar iç piyasada fiyatları olumsuz etkileyecek ucuz fiyatlı ürün ithalatına izin verilmemelidir ve mısırın gümrük vergi oranları düşürülmemelidir.

Değerli okurlar insan gıdası ve hayvan yemi olarak kullanılmasının yanı sıra, sanayide birçok ürünün ham maddesi olan mısır ürününün sorunlarına naçizane bir şekilde değinmeye çalıştık. Dünya tahıl üretiminde rekorların yaşandığı bu yılda bol, bereketli ve sorunsuz bir hasat dönemi geçirmeniz dileğiyle.

TÜRKİYE'DE KOOPERATİFÇİLİK

Kooperatifle tanışmam tam 10 yıl oldu. İlk kooperatif kelimesini duyduğumda kafamdaki soru işaretleri ile geçen bu on yıl içerisinde nasıl gereksiz bir düşünce olduğunu bizzat yaşayarak anlamam ve birebir olayların içerisinde olmam neticesinde anlamış bulunmaktayım. Bu gün ise Kooperatifçiliğin "Birlikten kuvvet doğar." atasözünün de belirtildiği gibi güç odağı olduğunu düşünmekteyim.

Nedir bu sihirli kelime kooperatifçilik? Bireylerin tek başına başaramadıklarını, ortak amaçlara ulaşmak isteyen kişiler tarafından, tüzel kişiliği haiz olmak üzere ortaklarının belirli ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını işgücü ve parasal katkılarıyla karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak amacıyla gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan değişir ortaklı ve değişir sermayeli ortaklara kooperatif denilmektedir. Ülkemizde çağdaş kooperatifçilik 1863 yılında devlet eliyle kurulan << memleket sandıkları >> ve lonca, imece gibi tarihimize ait sosyo-ekonomik örgütlenmeler de örnek alınarak uygulanmaya başlamıştır.

Kooperatifler bugünkü adını modelden alan, ancak ilhamı kendi medeniyet tarihimizde var olan, demokratik yöntemleriyle, sorumluluk, eşitlik, adalet, yardımlaşma ve dayanışma gibi değerlerin kılavuzluk ettiği girişimler olarak diğer işletmelerden ayrılırlar. Kooperatifler etkinliklerinin merkezine insanı koyarlar. Bu nedenle kooperatifçilik bireylerin ve toplumun ekonomik ve sosyal kalkınmasında kilit rolündedir.

Ülkemizde kooperatiflere ait hukuki düzenlemeler 1920-1998 yılları arasında Atatürk tarafından yapılmıştır.1961 anayasasının 51. maddesinde << devlet kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayarak tedbirleri alır. >> ifadesi eklenmiş 1982 anayasasının 171. maddesi devlete, milli ekonominin yararlarını dikkate alarak öncelikle üretimin artırılması ve tüketicinin korunması amaçlayan kooperatifçiliğinin gelişmesini sağlayarak tedbirleri alma görevini vermiştir.

Ülkemizde kooperatifler türlerine göre üç ayrı konuma tabi olarak kurulmakta ve faaliyet göstermektedirler. 1163 sayılı kooperatifler kanununa göre faaliyette bulunmakla üç ayrı bakanlık bünyesinde 26 ayrı türde 84.232 adet kooperatif bulunmakla birlikte bunların toplam sayısı ise 8.109.225 tir.

Kooperatifçilik serbest pazar ekonomisinde zayıflıkları azaltarak çeşitli ekonomik aktörlerin, ekonomik sistemde söz sahibi olabilmeleri bakımından denge sağlayıcı bir mekanizma sunmaktadır. Bu nedenle piyasa ekonomisinin bakım olduğu pek çok gelişmiş ülkede kooperatiflerin

STB Meclis Başkanı
Recep PULAT

gelişmesini ve çalışma koşullarını iyileştiren destekleyen yasal ve kurumsal düzenlemeler yapılmaktadır. Şöyle ki dünya genelinde ekonomik krizlerde, işsizliğin artması, toplumsal dışlama ve yoksulluğun yaygınlaşması gibi problemler toplum yararına yeni çözüm arayışlarını ön plana çıkarmıştır. Küreselleşme sürecindeki gelişmeler, özelleştirmeler ile kamu sektörünün küçülmesi ve sosyal sorunlara çözüm üretmemesi, özel sektörün doğası gereği sosyal sorunlara sadece kar amacıyla yaklaşması işte kooperatifçiliğinin ne kadar önemli olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu kapsamda gelişmiş ülkelerde kooperatifler diğer benzeri kuruluşlarla birlikte üçüncü sektör olarak tanımlanmıştır. Bu şekilde nitelendirilen kooperatiflerin, topluma ve çevreye saygılı, sürdürülebilir bir işletme anlayışına sahip olmaları ve gelir dağılımında adaletin sağlanmasına olan katkılarıyla diğer işletme türlerinden ayrılmaktadırlar. Kooperatiflerin ulaştığı etkinliğin düzeyi 2008 yılında ortaya çıkan ve tüm dünyayı etkileyen ekonomik krizde sermaye şirketlerine oranla kooperatiflerde çok daha az hissedilmiş ve kriz ortamına rağmen kooperatifler faaliyetlerine devam etmişlerdir.

İşte tüm bu değerlendirmelere baktığımızda dünyada ve ülkemizde kooperatiflerin ne kadar önemli oldukları anlaşılmaktadır. Bizler gelişen ve değişen dünya şartlarına ve rekabet koşullarını da dikkate alarak kendimizi sürekli yenilemeli, kurumsallaşmaya önem vermeli, profesyonel kişilerle çalışılmalı ve hedefe ulaşmada tüm imkanları kullanarak kooperatifleri yaşatmalıyız.

TOBB CAMİASI M.RIFAT HİSARCİKLIOĞLU İLE YOLA DEVAM DEDİ

Yeni Yönetim Kurulu

M. Rifat Hisarcıklioğlu başkanlığındaki yeni TOBB Yönetim Kurulu ise şu isimlerden oluştu: İbrahim Çağlar (İstanbul Ticaret Odası Başkanı), Harun Karacan (Eskişehir Ticaret Odası Başkanı), Necdet Özer (Denizli Ticaret Odası Başkanı), Ender Yorgancılar (Ege Bölgesi Sanayi Odası Başkanı), Memiş Kütükçü (Konya Sanayi Odası Başkanı), Çetin Osman Budak (Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı), İbrahim Burkay (Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı), Salih Zeki Murzioğlu (Samsun Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı), Cengiz Günay (Tekirdağ Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı), Faik Yavuz (Ankara Ticaret Borsası Başkanı), Çamur Ali Kopuz (İstanbul Ticaret Borsası Başkanı), Şahin Bilgiç (Adana Ticaret Borsası Meclis Başkanı), Ebubekir Bal (Diyarbakır Ticaret Borsası Başkanı), Halim Mete (İstanbul Deniz Ticaret Odası Başkan Yardımcısı).

Hisarcıklioğlu, yaptığı teşekkür konuşmasında, uzun süredir devam eden bir seçim maratonunun içinden geçtiklerini belirterek, "Allah'ın izniyle bugün camiamızın seçim döneminin son aşamasını tamamlıyoruz. Ben sizin başkanınız olmaktan ve hep birlikte omuz omuza çalışmaktan büyük bir onur ve gurur duyduğum." dedi.

365 oda ve borsa ile 1734 delegenin ortak talebiyle

TOBB'un 69. Genel Kurulu'nda M. Rifat Hisarcıklioğlu, TOBB Başkanlığı'na yeniden seçildi. Hisarcıklioğlu, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'ndeki 69. Genel Kurul'da, toplam 1734 delegenin imzasıyla aday gösterildi. Tek aday olarak seçimlere giren Hisarcıklioğlu, geçerli oyların tamamını alarak 4 yıl süreyle TOBB Başkanı oldu.

TOBB başkanlığına yeniden aday gösterildiğini ifade eden Hisarcıklioğlu, bir işi yaparken delegelerin gücünü hep hissettiğini söyledi. Bu nedenle seslerinin gür çıktığını ve bir başarı hikâyesi yazdıklarını kaydeden Hisarcıklioğlu, "Sizlerin desteği, benim en mutlu dayanağım oldu. Sizlerin bu denli takdirini, bu büyük sevgisini kazanabiliysem ne mutlu bana. Bu herkese nasip olmaz. Benim en büyük şansım böyle büyük bir aileye sahip olmak. Sizlerden aldığım destek ve cesaretle buradayım." diye konuştu.

Yönetim Kurulu başta olmak üzere, birlik organlarında görev almak için çok sayıda başvuru yapıldığını ifade eden Hisarcıklioğlu, şöyle devam etti:

"Ben eminim ki bütün arkadaşlarımız bu kurullarda görev alacak ehliyete sahiptir. Her biri bu görevleri en iyi şekilde yürütür ama ne yazık ki görev sayısı belli. Bu nedenle organlarımızda yer alacak arkadaşlarımızla ilgili teamül yoklamaları yaptık, istişare anlayışını burada da uyguladık. En adil sonuca ulaşmaya gayret ettik."

Hisarcıklioğlu, birliğe bağlı 365 oda ve borsa başkanının hepsinin yönetim kurulunda yer alabilecek düzeyde olduklarına işaret ederek, esas olanın birlik ve beraberlik içinde hareket etmek olduğunu sözlerine ekledi.

M. RIFAT HİSARCİKLIOĞLU İLE MARMARA BÖLGESİ ODA ve BORSA BAŞKANLARI İLE BULUŞTU

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu ile Marmara bölgesi oda ve borsa başkanları TOBB Birlik Merkezi'nde buluştu. İş dünyasının ve oda-borsaların gündemindeki konular üzerine görüş alışverişinde bulunulurken TOBB Başkanı Hisarcıklioğlu yaptıkları çalışmalarını bölge oda ve borsa başkanlarıyla paylaştı.

Türkiye'deki oda sisteminin dünyada örnek gösterilen bir sistem olduğundan bahseden Hisarcıklioğlu, "Biz aslında sistemi Avrupa'dan almış gibi gözükssek de, aslına baktığımızda bunun bizim geleneğimizden gelen bir sistemin aynısı olduğu anlaşılır. Geçmişle övünen kimseler olmamıza rağmen birçok kişi bizim geçmişimizde ahilik sistemi olduğunun farkında değil. Yani dünyaya oda sistemini tanıtan biziz, biz ahilikten geliyoruz." dedi.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin örgütlenme yapısına bakıldığında Türkiye'yi kapsayan 81 il, 160 ilçede; 365 oda ve borsanın, 59 tane sektör meclisi ile kadın ve genç girişimci kurullarının bulunduğunu hatırlatan Hisarcıklioğlu şunları söyledi:

"Ben bütün oda ve borsaları ilk ziyarete çıktığım zaman en büyük tespitlerimden bir tanesi, oda ve borsalarımızın fiziki alt yapısında çok büyük eksiklikler olduğuydu. Büyük odalarımızda bir problem yoktu ama küçük odalarımızda büyük problemler vardı. O gün 'Borsalarımızın fiziki alt yapısına bizim yatırım yapmamız lazım.' dedik. 'Fakat bizim bütçemiz buna yetmez ne yapalım? Tulum baya suyu biz dökelim.' dedik. Nedir? İşte kriter kapsamında ve bize verilen yetki çerçevesinde cidden de tulum baya suyu döktük. Bugün 233 odam ve borsam yeni hizmet binasına taşınmış durumda. En modern hizmet binalarına kavuştuk. Tabi bu bizim için yeterli miydi? Bu bizim için yeterli değildi. Fiziki alt yapıyı yapmak itibar açısından çok önemli, fakat yeterli değildi. Niye yeterli değildi? Biz bir hizmet kurumuyduk hizmet üretiyor olmamız lazımdı. İngilizce konuşabilen oda ve borsa sayım sadece 5'ti. Oda

ve borsalarımız proje dahi yazamıyordu o tarih itibarıyla. Bu dünyada sistem nasıl yürüyor, bunun için bir usul var mıdır diye baktık. Baktığımız zaman aynı otellerin 5 yıldızlı veya değil şeklinde kıyaslanması gibi oda ve borsalarımız içinde 5 yıldızlı sistem varmış. Bu bilgiyi biz İngiltere Odalar Birliği'nden aldık. Bugün itibarıyla, 131 odam ve borsam 5 yıldızlı hale geldi. Peki 5 yıldızlı ne demek? Bugün Paris Ticaret Odası, Londra Ticaret Odası, Berlin Ticaret Sanayi Odası hangi hizmeti üyesine veriyorsa benim bu 131 odam ve borsamda üyesine aynı kalitede, aynı standartta hizmet veriyor demektir. 22 odam ve borsamda şu anda sırada, onlarda denetimlerini yapıyorlar. Denetim yapan odalarımız bittikten sonra inşallah 153 tane oda ve borsamız 5 yıldızlı hale gelecek. Yani üyesine 5 yıldızlı hizmet verir noktaya ulaşacak.

Eskiden sadece 5 odam İngilizce konuşurken, odalarım bir tane proje yapamazken şu anda 355 odam ve borsam İngilizce konuşabilir hale geldi. Oda ve borsalarımın yapmış oldukları proje sayısı eskiden sıfırdı. Bugün ise 365 oda ve borsamızın; 450 tane AB projesi ve kalkınma ajansına, diğer kurum ve kuruluşlarına sunduğu 450 tane projesi tamamlanmış durumda. Bu projelerle 410 milyon TL'lik hibe destek almışlar.

Büyük şirketlerin yer alacağı 59 tane sektör meclisimizi kurduk. O sektörde Türkiye'deki en büyük firmalar, sektör meclislerimizde yer aldı. Biz bu insanların temsilcisiyssek bizim onların derinlerini bir türlü dinleyip bu derinleri çözüyor olmamız lazım. En küçük de bizim üyemiz, onun da hakkı var bizde, en büyük de bizim üyemiz, onun da hakkı var bizde. Hepsinin derdini kucaklıyor olmamız lazım, sektör meclislerimizi de bu şekilde kurduk."

"Türkiye'nin geleceği girişimciliktedir."

Zengin olmak için girişimci sayısının artırılması gerektiğini vurgulayan Hisarcıklioğlu, Türkiye'nin geleceğinin girişimcilikte olduğunu söyledi. Her yıl 750 bin gencin istihdam alanına katıldığını bildiren TOBB Başkanı, "Bu gençlerimize iş bulmak zorundayız." diye konuştu. Hisarcıklioğlu, "Bizim de bir hedefimiz var, diyoruz ki: 'Biz dünyanın en zengin ilk 10 ekonomisi arasına girmek istiyoruz.' Zenginleşmenin yolu da, girişimci sayısından geçiyor. Bunun için yeni girişimciler çıkarmamız lazım. İki potansiyelimiz var: kadınlar ve gençler. Bunları çok iyi kullanıyor olmamız lazım" ifadesini kullandı.

MISIR BİTKİSİNDE ÇEŞİT SEÇİMİNİN ÖNEMİ

Ziraat Yüksek Mühendisi
Rahime CENGİZ

Giriş

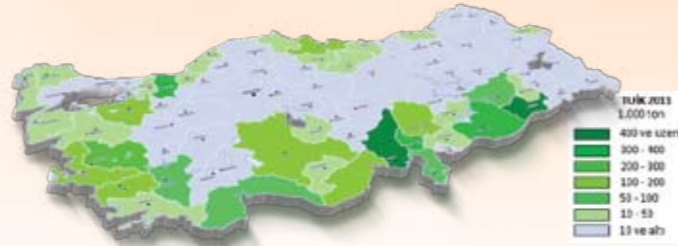
Mısır bitkisinin ülkemize gelişiyle ilgili, kesin bir tarih bildirilmemekle beraber, 16.yy'da, Kuzey Afrika yoluyla, Mısır ve Suriye üzerinden ülkemize girdiği bildirilmektedir. Ülkemizde, mısır üretimi, 1950'li yıllarda, ağırlıklı olarak Karadeniz ve Marmara bölgelerinde yapılırken, 1980'li yıllardan sonra Akdeniz ve Ege bölgelerine kaymıştır. Son yıllarda ise Güney Doğu Anadolu bölgesinde mısır üretiminde önemli miktarda artışlar kaydedilmiştir.

Ülkemizde, tahıllar içerisinde; buğday ve arpadan sonra en geniş ekim alanına sahip olan mısır, ana ürün ve ikinci ürün olarak başarıyla üretilmektedir. 1980'li yıllardan sonra, Türkiye'de mısır üretiminde, belirgin artışlar kaydedilmiştir. Bunun da nedeni, devletin mısır üretimini teşvik etmesi, üreticilerin modern mısır üretim tekniklerini uygulamaya koyması, hibrit tohum kullanımının yaygınlaştırılması, mısır üretiminin sulanan alanlara kaydırılması ve belli düzeylerde gübre kullanımının sağlanmasıdır. Özellikle, Çukurova Bölgesi'nde mısır üretiminin yaygınlaştırılması ile birlikte, Türkiye mısır üretiminde gözle görülür bir artış olmuştur.

Türkiye'de; 2000 yılından başlamak üzere, 2011 yılına kadar geçen 12 yıllık dönemde içerisinde, mısır üretimiyle ilgili değerler Tablo 1.'de verilmiştir.

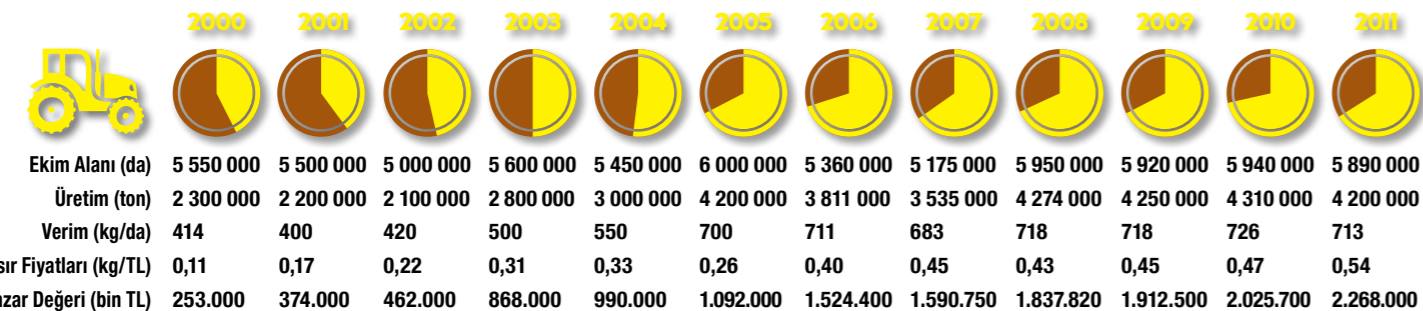
Tablo 1.'in incelenmesinden görüleceği üzere; son yıllarda mısır üretiminde önemli artışlar olmuş ve üretim miktarı 4 milyon tonun üzerine çıkmıştır. Birim alandan

elde edilen verim (Türkiye ortalaması olarak) 700 kg/da.'ın üzerindedir. Dünya ortalamasının 400 kg/da dolaylarında olduğu göz önüne alındığında, verim artışı ekilen çeşitlerin verim performanslarının yanı sıra istatistik verilerin daha sağlam zemine oturması ve yetiştirme tekniklerinin gelişmesine bağlıdır. Adana, Sakarya ve Aydın illerinde (ana ürün koşullarında) optimum şartlarda birim alandan 1400- 1600 kg/da dolaylarında verim alınabilmektedir.

Resim 1. Türkiye İller Bazında Tane Mısır Üretim Miktarları Haritası-2011

2001 yılında çıkarılan "Şeker Yasası" ile birlikte (bu yasayla, pancar şekerinin yurt içi arz-talep dengesinin sağlanması hedeflenmiştir), Şekerpancarı üreticileri, pancar yerine ikame edilebilecek, alternatif bitki arayışına girmişlerdir. Bu nedenle, başta Orta Anadolu bölgesi olmak üzere (Konya, Kayseri, Niğde illeri gibi), sulanan alanlarda, mısır ekimi yapılmaya başlanmıştır. Bu bölgelerde, birim alandan, Çukurova bölgesini aratmayacak düzeyde yüksek verim alınmıştır.

Tablo 1. Ülkemizin son 12 yılına ait mısır ekim, üretim, verim ve fiyat değerleri

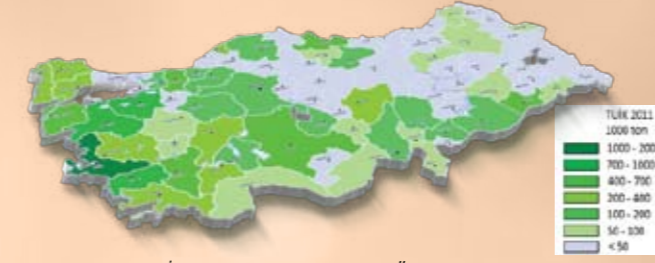
*Kaynak: www.tuik.gov.tr

2011 yılında yüz bin tonun üzerinde üretim yapmış iller ve verim ortalamaları verilmiştir. Tablo 3. incelendiğinde bu 13 ilin 2011 yılı mısır üretiminin % 82'sini karşıladığı görülmektedir.

İller	Üretim (ton)	Verim (kg/da)	Üretimdeki Payı %
Adana	760,744	850	18,11
Mardin	445,764	888	10,61
Şanlıurfa	375,414	642	8,94
Sakarya	302,490	780	7,20
Osmaniye	300,075	785	7,14
Manisa	245,044	920	5,83
Mersin	163,747	847	3,90
Kahramanmaraş	162,238	821	3,86
Konya	159,858	692	3,81
Bursa	159,507	976	3,80
Aydın	131,627	957	3,13
İzmir	123,578	925	2,94
Samsun	113,782	469	2,71
Toplam	3,443,868		82
Ülke Toplamı	4,200,000		

Tablo 3. 2011 yılında 100000 tonun üzerinde üretim yapmış iller ve dekara verim ortalamaları

Yukarıda verilen tüm verilere göre verim artışı ve verim ortalamaları dikkate alınarak Ülkemizde genelde uygun çeşitlerin ekildiği söylenebilir. Fakat çiftçinin daha bilinçli çeşit seçebilmesi için ilk önce bitkiyi tanıması gerekir. Bitkinin gelişme dönemleri iyi bilinir ise ekileceği ekolojide uygunluğuna da daha kesin karar verilebilir.

Resim 2. Türkiye İller Bazında Silajlık Mısır Üretim Miktarları Haritası-2011

Silajlık mısır üretim haritası incelendiğinde yoğun tane mısır üretimi olan şehirlerimizin dışında özellikle ticari anlamda büyük hayvancılık işletmelerinin yer aldığı Ege Bölgesinin ön plana çıktığı görülmektedir. Yoğun silaj mısır üretimi yapılan illerden diğer illere silaj satışı yapılmaktadır. Marmara Bölgesi 2011 yılında Ülkemiz silaj mısır ekim alanlarının % 33,2'sine (992.956 da) sahip ve toplam üretimin % 33'ünü (4.385.898 ton) gerçekleştirmiştir. 2011 yılı TÜİK verilerine göre Marmara Bölgesi Ülkemiz tane mısır ekim alanının % 13,55'ine (798.087 da) sahip ve toplam tane mısır üretiminin % 18'i (759.158 ton) bu bölgede gerçekleştirilmiştir. Tablo 2. incelendiğinde hem üretim alanı hem de üretim miktarı olarak bir artış gözlenmiştir.

Tablo 2. Bölgelere Göre Mısır Üretimi

BÖLGELER	Ekilen Alan (ha)		Üretimi (ton)		Üretimdeki Payı (%)	
	2008 Yılı	2009 Yılı	2008 Yılı	2009 Yılı	2008 Yılı	2009 Yılı
Marmara	74,450	66,470	525,496	522,545	12,30	12,30
Karadeniz	129,676	115,782	378,101	375,978	8,85	8,85
İç Anadolu	19,457	17,371	130,869	130,134	3,06	3,06
Ege	82,444	73,609	731,907	727,797	17,12	17,12
Akdeniz	207,742	185,480	1,855,211	1,844,793	43,40	43,40
Güneydoğu Anadolu	77,471	69,169	631,259	627,714	14,77	14,77
Doğu Anadolu	3,760	3,358	21,157	21,038	0,50	0,50
Genel Toplam	595,000	531,240	4,274,000	4,250,000*	100	100

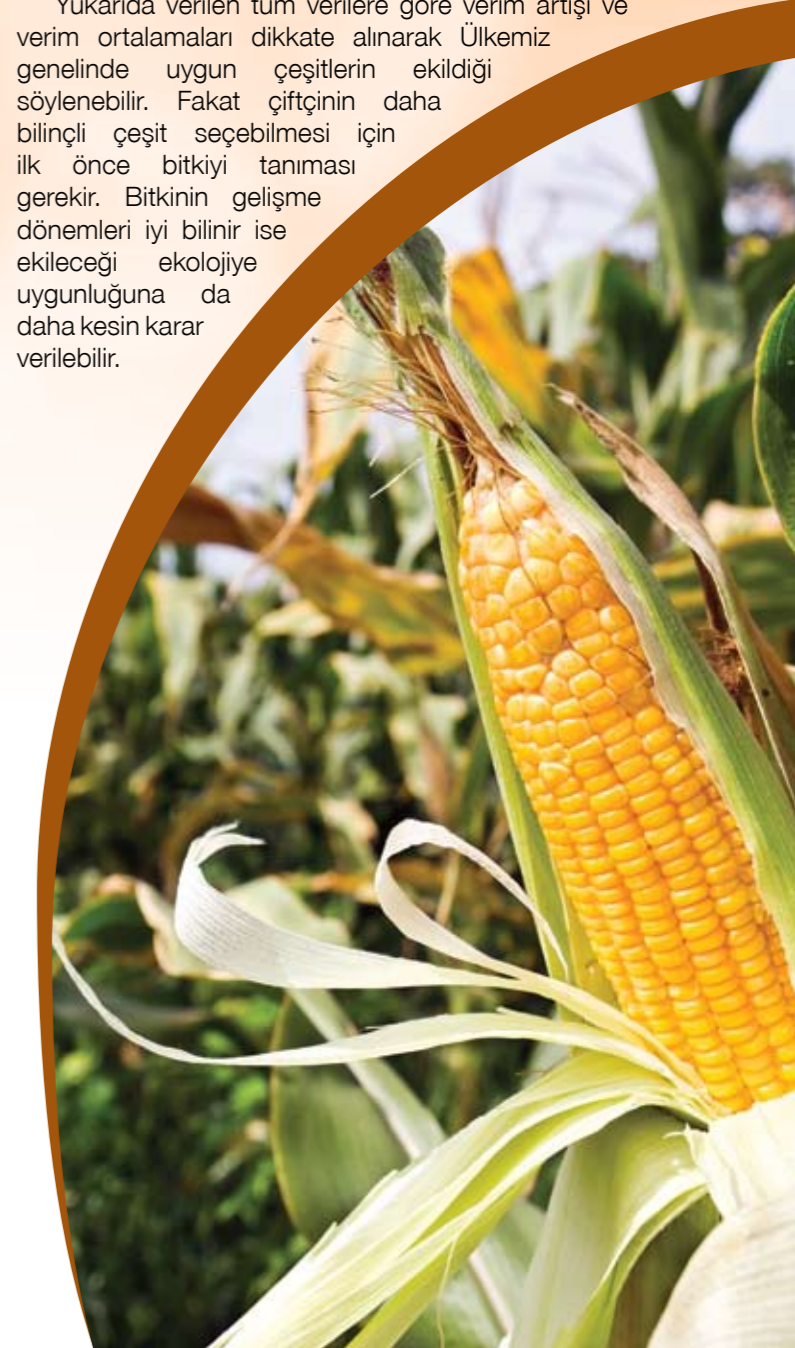
*Kaynak: TMO 2009 Hububat Raporu

Ülkemizde mısır üretiminin % 50'ye yakın kısmı, ikinci ürün olarak üretilmektedir. Buğday ve arpa hasadından sonra boş bırakılan alanlar, mısır ve benzeri ürünler ekilmek suretiyle değerlendirilmekte ve ülke ekonomisine fazladan katkı sağlanmaktadır. Bu bakımdan, mısır üretimi, ülkemiz tarımı açısından vazgeçilemeyecek öneme sahiptir. Mısır üretiminin, Türkiye ekonomisine katkısı, tane olarak düşünüldüğünde, 2.268 milyon TL dolaylarındadır (2011 yılı değerleri).

TÜİK'in Nisan 04. 05. 2012 tarihinde açıkladığı "Bitkisel Ürün Denge" verilerine göre, ülkemizin 2011 yılında buğday, arpa ve nohutta kendi kendine yetebildiği, ihtiyacı olan mısırın yüzde 79,6'sını üretebildiği bilgisi verilmiştir. 2012 yılının ilk tahminlerine göre tane mısır üretiminin 4,6 milyon ton olacağı öngörülmüştür. Fakat tane mısır amaçlı ekilmiş bazı mısır alanları silaj mısır fiyatları artınca silaja biçildiğinden bu rakam gerçekleşmeyebilir. Ülkemizin mısır tanesine olan ihtiyacı her geçen yıl artmaktadır.

Son yıllarda Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki yoğun mısır ekilişleri bölgenin verim ve üretim potansiyelinin yüksek olduğunu ortaya koymuştur. İl.Ürün ekim alanlarının gelişmesi ile bu alanlarda ekilecek uygun hasat nemine sahip ve üstün verimli çeşitlerin geliştirilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizin her bölgesinde yağış rejimi düzgün olan veya sulanabilir arazilerde mısır üretimi yapılabilmesine rağmen dekara verimi yüksek olan bazı illerimiz vardır. Tablo 3.'de

ÇEŞİT SEÇİMİ YAPARKEN DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN ÖNEMLİ HUSUSLAR

Ekim yapılacak yerin iklim ve toprak özelliklerine göre hibrit(melez) mısır seçiminde şunlara dikkat edilmelidir:

1. Çeşidin o bölgedeki verim performansı: Tercih edilecek çeşit ile ilgili o bölgede demonstrasyon çalışmalarının yapılmış olmasına dikkat etmek gerekir.
2. Çeşidin olgunlaşma süresi: Çeşit seçimindeki en önemli konulardan bir tanesidir. Sıcak iklim tahılı olan mısır bitkisi toplam sıcaklık isteklerine göre farklı sürelerde olgunlaşır. Ekilecek bölgede mısır yetiştirme sezonu için toplam sıcaklık değerinin bilinmesi çeşit seçimini çok kolaylaştırır. Geççi çeşitler verim yönünden erkenci çeşitlerden üstün olmalarına rağmen, uygun olmadıkları bölgelerde ekildiklerinde toplam sıcaklık isteğini karşılayamadığından koçan dahi oluşturamayabilir. Bir çeşit Marmara bölgesinde 130 günde olgunlaşma süresini tamamlamasına rağmen, aynı çeşit Çukurova bölgesinde 120 günde tamamlayabilir.

Melez mısır çeşitleri için Dünya 'da değişik olgunlaşma zamanlarını belirten yöntemler kullanılmaktadır. Bu yöntemlerin bazıları Tablo 4.' de verilmektedir.

Olgunlaşma gün sayısı	FAO Olgun grafiği	GDU Toplam sıcaklık birliği (°C)
70	CE	889
75		945
80		1000
85	E	1055
90		1110
95		1165
100	O	1220
105		1275
110		1330
115	G	1385
120		1440
125		1495
130	ÇG	1550
135		1605
140		1650

Tablo 4. Mısır bitkisi için olgunlaşma sistemleri

3. Çeşidin melez veya kompozit olma durumu: Tek melez çeşitlerin verim performansı üçlü melez, çift melez ve kompozit çeşitlerden daha yüksektir. Ülkemizde ekilen çeşitlerin neredeyse tamamı tek melez çeşitlerdir.

4. Zararlı ve hastalıklara karşı dayanıklılığı: Çeşidin ekileceği bölgede mısır bitkisinde ekonomik zarar veren hastalık veya zararlı yoğunluğu var ise dayanıklı çeşitler ekmek gerekir.
5. Kuraklık ve yüksek sıcaklığa toleransı: Son yıllarda ıslah çalışmalarının da yoğunlaştığı konu kuraklık ve yüksek sıcaklık olmuştur. Su kaynaklarının çok olmadığı alanlarda, kısıntılı su ile ekonomik bir verim elde edilebilecek çeşitler tercih edilmeli ve bu çeşitler ile yapılmış araştırma sonuçları dikkate alınmalıdır.
6. Fide döneminde düşük sıcaklıklara toleransı: Erken ekimlerin tercih edildiği bölgelerde düşük sıcaklığın fide döneminde yaratacağı olumsuz etkiler dikkate alınarak seçilecek çeşidin toleranslı olması gerekmektedir.
7. Yatmaya dayanıklılığı: Hasat dönemine kadar mısır bitkisinin ayakta kalması gerekir. Yatma durumu gösteren çeşitlerde makinelik hasat problem olmaktadır.
8. Sık ekim ya da seyrek ekim durumu: Birim alandan alınabilecek verimi arttırmanın bir diğer yolu ise birim alandaki bitki sayısının artırılmasıdır. Bitki sayısı artmasına rağmen koçan bağlama ve taneyi büyütme konusunda problem yaşanmaması için ekilecek çeşidin dik yapraklı ve yaprak açıları birbirini örtmeyecek şekilde olması istenir. Güneş ışığından daha iyi istifade edecek bu çeşitlerde sık ekimin getireceği sorunlar yaşanmaz. Fakat tercih edilecek çeşit için uygun ekim sıklığı önerisi dikkate alınmalıdır.
9. Çeşidin silaj veya tane için ekim durumu: Özellikle silaj amaçlı ekim yapılacak ise çeşidin sadece yeşil bitki verimi değil aynı zamanda protein miktarı, ham selüloz oranı, kuru madde miktarı, sindirilebilirlik parametreleri (NDF, ADF, ADL), yeşil kalma durumu dikkate alınmalıdır. Yüksek verim alınsa dahi hayvan beslenmesinde sindirilebilirliği ve besleyici değeri düşük ise silajdan alınacak optimum kazanımlar düşer. Yedirilen yemin ne kadarının ete ve süte dönüştüğü daha önemlidir.

MISIRIN GELİŞME DÖNEMLERİ

Mısır tarımında gerekli işlemleri zamanında ve gerektiği gibi yapmak, dolayısıyla yüksek verim sağlamak için bitkinin gelişme devrelerini ve bu devrelerdeki gereksinimini bilmek öncelikle önemlidir. Burada esas olarak 6 devre üzerinde durulacaktır. Bu devrelerin süreleri çeşidin genotipi, yetiştiği çevre koşulları ve yapılan uygulamalara göre değişmektedir. Buna rağmen devrelerin karşılaştırılmasına yardımcı olması açısından ortalama bazı rakamsal değerler verilecektir.

A- Ekim-Çıkış Dönemi

Bu devrede çimlenme ve bitkinin toprak yüzüne çıkması tamamlanır. Çimlenme için gerekli şartlar bulununca önce kökçük daha sonra sürgün ve geçici kökler meydana gelir. Bu süre çevre şartları ve ekim derinliğine bağlı olarak büyük farklılıklar gösterir. Çıkışta bitkinin büyüme noktası toprak yüzeyinin 2,4 - 5 cm. derinliğindedir.

Resim 2. Ekim-çıkış dönemi

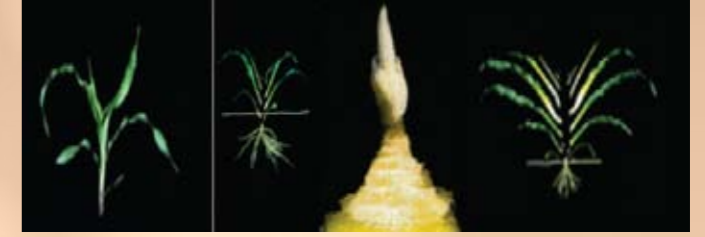
Toprak sıcaklığı 10 oC'nin üzerinde ve yeterli nem toprakta var ise ekimden 5-7 gün sonra çıkış gerçekleşir. Erken ekimlerde toprak sıcaklığı düşük olduğundan, topraktaki su miktarının fazla oluşundan ve drenajı iyi olmayan tarlalarda su durduğu için tohum çürüyebilir ve çıkışlar eksik olabilir. Çıkış sonrası hava sıcaklığı düşük ise mısır fideleri soğuktan zarar görebilir. Bazı çeşitlerin soğuğa karşı toleransları bulunmaktadır. Özellikle erken ekimlerde bu çeşitler tercih edilmelidir.

B- Vejetatif Gelişimin Erken Dönemi

Bu dönem yaklaşık olarak çıkıştan 5-6 hafta sonrasına kadar uzanır. Çıkıştan 2 hafta sonra 4 yaprak tamamen açılmıştır. Büyüme noktası halen toprağın altındadır. Uygun koşullarda gövdenin tamamı, tepe püskülü ve koçan sürgünlerinin nüveleri şekillenmiştir. Üç hafta sonra, büyüme noktası toprak yüzeyi seviyesindedir. Altı yaprak tamamen açılmıştır. Kalıcı kök sisteminin büyük bir kısmı oluşmuştur.

Dördüncü haftada yaprak ve sap gelişimi hızlanır. 8. yaprak tamamen çıkmış 9, 10 ve 11. yapraklar gerçek büyüklüğünü almıştır. İlk iki yaprak kurumaya başlamıştır. Bu devrede büyüme noktası toprak yüzeyinin 5-8 cm. yukarısındadır. Tepe püskülü nüvesi büyüme konisi içinde süratle gelişmeye başlamıştır. Kök sistemindeki ana sürgünler gelişimini tamamlamıştır. Devrenin sonuna doğru (çıkıştan 5.5-6 hafta sonra), bütün yapraklar çıkmıştır. Sap, tepe püskülü ve asıl koçan hızla büyümektedir. Asıl koçan üzerindeki yumurtalıklar oluşmuştur. Toprak yüzündeki ilk boğumdan destek kökleri çıkmıştır. Bitkinin verim

potansiyeli bu devrede belirlenir.

Resim 3. Vejetatif gelişimin erken dönemi

Bu dönemde özellikle bitki besin maddesi ve su sıkıntısı çekmemelidir.

C- Vejetatif Gelişimin İleri Dönemi

Bu devre, bitki boyunun 50 cm. dolayında olduğu dönem ile tepe püskülünün çıkmaya başlaması arasındaki zamandır. Bu devrede sap hızla uzar, yapraklar tamamen gelişmiştir, tepe püskülü normal büyüklüğüne ulaşmış olup devrenin sonunda çıkmaya başlamaktadır. Üstteki bir yada iki koçan hızla gelişmekte, koçanın alt kısmından başlayarak püsküller gelişmeye başlar. Bu dönemin sonunda azami sap uzunluğu, sap çapı ve yaprak alanına ulaşmıştır.

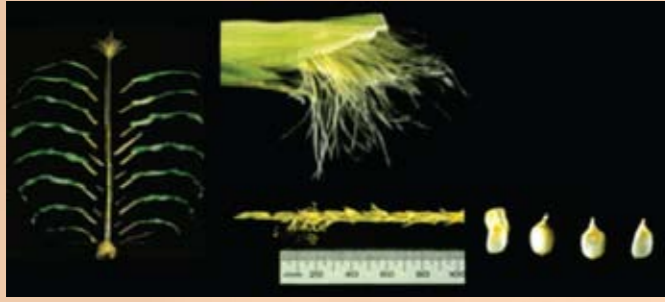
Resim 4. Vejetatif gelişimin ileri dönemi

Tepe püskülü çıkarma döneminde henüz polen dökümü gerçekleşmeden muhakkak sulama yapılması gerekir. Eğer sulama yapılmaksızın yağışa bağlı mısır üretimi gerçekleştiriliyor ise meteorolojik veriler dikkate alınmalı ve ekilecek çeşidin çiçeklenme gün sayısı bilinmelidir. Tepe püskülü çıkarma döneminde yapılacak sulama verimi doğrudan etkiler.

D- Püskül Çıkışı (tepe ve koçan) ve Tozlaşma Dönemi

Bu devrede önce tepe püskülleri çıkar ve tamamen çıktıktan 3-4 gün sonra ana dalın üst kısmından başlamak üzere polenler dökülmeye başlar. Normal şartlarda bundan 2-3 gün sonra koçan püskülleri çıkar ve döllene oluncaya kadar uzamaya devam eder. Koçan püsküllerinin çıkması ile generatif devre başlamış olur. Koçan püsküllerinin çıkışı ve döllene koçanın altından yukarıya doğru devam eder. Döllenecek ovüllerin sayısı bu devrede kesinleşmiştir. Polen dökümü ve tozlaşma bu devrede tamamlanır. Tozlaşma bir iki hafta kadar devam eder kuru ve sıcak bölgelerde tozlanma süresi azalır (5-7 gün). Devrenin sonuna doğru döllene ovüllerden çıkan püsküllerin rengi kuruma nedeni ile kahve rengine dönmeye başlar.

Bu dönem verim açısından en kritik dönemdir. Herhangi bir stres tane bağlamasının azalmasına dolayısıyla verimin düşmesine neden olur.

Resim 5. Püskül çıkışı (tepe ve koçan) ve tozlaşma Dönemi

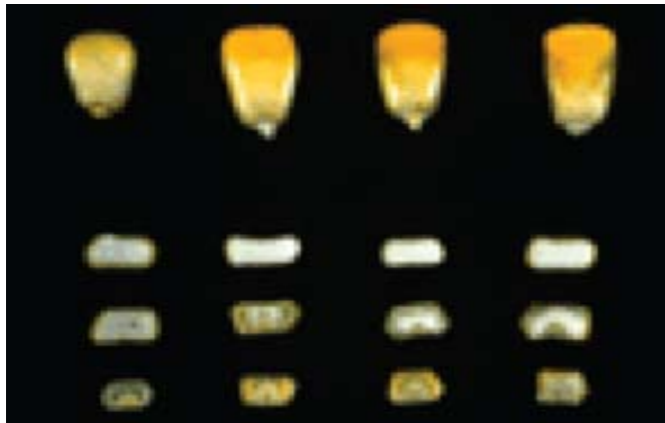
Bu dönemde hava sıcaklığı ve bağıl nem önemli bir faktördür. Yüksek sıcaklık ve havadaki nemin düşük olması polen verme kapasitesini, polen dökme süresini ve polen canlılığını olumsuz yönde etkilemektedir. Ekilecek çeşidin tepe püskülü çıkarma süresi iyi bilinmeli ve yüksek sıcaklığın uzun süre seyrettiği günlere denk gelmeyecek şekilde ekilmeli veya uygun çeşitler ekilmelidir. Aksi takdirde koçan üzerinde seyrek tane tutumu veya koçan ucunda boşluklar olur.

E- Tane Doldurma (Döllenme-Fizyolojik Olum) Dönemi

Bu devre esas olarak süt olum, sarı olum ve sert olum olarak 3 devrede incelenebilir. Tozlanmadan 2 hafta sonraki süre içerisinde koçan, koçan kavuzları, sömek ve tane oluşumu hızla gelişir. İkinci hafta sonunda sömek normal büyüklüğüne yaklaşmış, endospermde nişasta birikimi yeni yeni başlamıştır. Tırnakla bastırıldığında tanede henüz koyulaşmamış, süt kıvamında bir özsu çıkar (süt olum).

Süt olumdan 10-12 gün sonraki süre içerisinde tanede kuru madde birikimi hızla artar. Tane özsu koyulaşır ve sarımsı bir renk alır (sarı olum). Bu dönemde tane rutubeti % 70 dolayındadır. Embriyoda yeni bitkinin ana hatları tamamen şekillenmiş ve dördüncü embriyonik yaprakçık belirginleşmiştir.

Sarı olum devresinden sonra tanede kuru madde birikimi hızla artar ve taneler giderek sertleşmeye başlar (sert olum). Sert olum koçan püskülü çıkışından 35-45 gün sonrasına rastlar. Bu devrenin başlangıcından tane rutubeti % 55 ve kuru madde birikimi % 85 dolayındadır. Devrenin sonuna doğru embriyo morfolojik olgunluğa erişmiş ve tanede kuru madde birikimi durmak üzeredir.

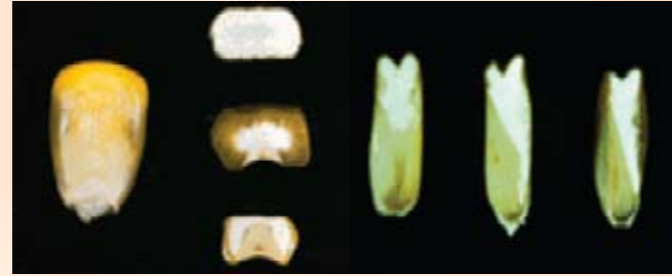
Resim 6. Süt olumdan fizyolojik oluma kadar geçen tane doldurma dönemi

Tane doldurma döneminde döllenmeden 10-15 gün sonra yapılacak bir sulama verimi önemli ölçüde artırır.

Tane doldurma dönemindeki kuraklık tanelerin tam dolmasına ve cılız kalmasına neden olur. Sonbaharda ani don olayları yaşayan ve gece soğuklarının fazla olduğu bölgelerde geççi çeşitler ekilmemelidir. Aksi takdirde zorunlu fizyolojik oluma gidecek olan çeşit taneleri tamamen geliştiremez ve cılız taneler oluşur.

F- Fizyolojik Olum

Koçan püskülü çıkışından fizyolojik oluma kadar geçen süre; çeşit, ekim tarihi, iklim ve toprak şartlarına bağlı olarak 55-65 gün arasındadır. Bu devrede tanede kuru madde birikimi azamiye ulaşmış, tane sertleşmiş ve nem kaybetmeye başlamıştır. Koçan kavuzları ve birçok yaprak sararıp kurumaya başlamıştır. Bu dönemde tane nemi çeşide göre değişmekle birlikte % 30-35 dolayındadır. Tanenin sömeğe bağlandığı yerde siyah bir nokta meydana gelir.

Resim 7. Tanede fizyolojik olum dönemi ve siyah noktanın oluşması.

Fizyolojik olum gerçekleştikten sonra uygun hasat nemi beklenir. İklim koşullarına göre fizyolojik olumdan sonra tane nemini çabuk kaybeden çeşitler bulunmaktadır. İklim koşullarının yanı sıra, koçanı saran kabukların sayısı ve sarış şekli, tane kabuğunun kalınlığı, tanelerin sık-seyrek dizilimi, tane derinliği gibi faktörler de tane neminin hızlı düşmesinde etkilidir.

STB YÖNETİM KURULU BAŞKANI CEVDET METE TOOB TİCARET BORSALARI KONSEYİ'NDE

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin TOBB Üniversitesi Spor Salonu'nda gerçekleştirilen 69. Genel Kurulu'nda seçimler tamamlandı. Genel Kurul'da M. Rifat Hisarcıklıoğlu kullanılan oyların tamamını alarak yeniden TOBB Yönetim Kurulu Başkanı seçilirken TOBB bünyesinde faaliyet gösteren 5 konsey ile TOBB Yüksek Disiplin Kurulu'nun asil ve yedek üyeleri de belirlendi.

Genel Kurul toplantısındaki konsey seçimlerinde Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Cevdet Mete, Türkiye'deki borsaların temsil edildiği TOBB Ticaret Borsaları Konseyi Asil Üyeliği'ne seçildi. Cevdet Mete, yeni dönemde Sakarya'yı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nde Ticaret Borsaları Konsey Üyesi olarak temsil edecek. Cevdet Mete: "Ticaret borsalarının yol haritalarının belirlenmesinde önemli kararların alınacağı bu

kurulda bulunmanın onurunu yaşıyorum. Sakarya'mızı temsil etme noktasında üzerime düşen bütün sorumlulukları layığı ile yerine getirmeye çalışacağım. Bölgesel sorunlarımızı gündeme getirmek öncelikli hedefim olacaktır. TOBB çatısı altında sorunların dile getirilmesi ve çözüm noktalarının belirlenmesi hususunda konsey toplantılarında aktif olarak yer alacağız." dedi.

Cevdet Mete, yeni TOBB yönetiminin ve komisyonların hem ülkemize hem de bölgemize hayırlı olması temennisinde bulunarak herkese başarılar diledi.

69. Genel Kurul'a Cevdet Mete, Nihat Özdemir, Ahmet Erkan, Mustafa Genç, Recep Pulat, Vedat Arslan, Cevdet Çakır, Ayhan Akman, Aydın Çelikaşlan, Nihat Yılmaz, Levent Ali Kopal katıldı.

TARIMSAL KESİNTİ UYGULAMALARI TOPLANTISI BORSA'DA YAPILDI

01.03.2013 tarih ve 28574 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe giren, tarımsal kesintiler ile ilgili yönetmelik maddesinin tanıtım toplantısı Sakarya Ticaret Borsası Hasan Uyar Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi. Toplantıya Sakarya Valisi Mustafa Büyük, Türkiye Ziraat Odaları Birliği Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Birliği Genel Başkanı Bülent Tunç, Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, Sakarya Ticaret Borsası Meclis Başkanı Recep Pulat,

SGK İl Müdürü Nurten Canbasoğlu, Akyazı Ticaret Borsası Başkanı Şener Bayraktar, Sakarya Ziraat Odası Başkanı Hamdi Şenoğlu ve davetliler katıldı.

Yoğun katılımın sağlandığı toplantıda tarımsal kesintiler ile ilgili bilgi verildi. Açılış konuşmasını STB Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete'nin yaptığı toplantıda, SGK İl Müdürü Nurten Canbasoğlu yaptığı sunumda yeni uygulamayla Bağ-Kur borçlarının azalacağını, böylelikle üreticilerin sosyal güvencelerinin garanti altına alınacağını belirtti.

RÖPORTAJ

STB YÖNETİM KURULU ÜYESİ MUSTAFA ÇOROĞLU

“Lisanslı Depoculuk Çiftçimizin Olmazsa Olmazı”

Sayın Mustafa Çoroğlu ilk önce firmanızdan bizlere bahseder misiniz.

Ben ilk önce Borsa Dergisinde bizlere yer ayırdığınız için teşekkür etmek istiyorum.

Firmamız Zahire Alım ve Satımı sektöründe ticaret yapabilmek amacıyla 110 yıl önce Dedem Halim Çoroğlu ve kardeşi Salih Çoroğlu tarafından kurulmuş daha sonra babam İbrahim Çoroğlu devam etmiş şu anda oğlu Emir Çoroğlu ve ben Mustafa Çoroğlu Akyazı Osmanbey Köyünde 10.000 stoklama yaklaşık saatte 150 ton boşaltma ve 100 ton kurutma kapasitesine sahip işletmemizde işimizi devam ettirmekteyiz.

Mısır ve Sorunlar Konusunda Neler Söylemek İstersiniz.

Mısır buğdaygiller familyasından olup anavatanı Güney Amerikadır. 1520 yıllarında İspanyollar tarafından Avrupa'ya getirilmiş ve buradan dağılmıştır. Sıcak bölgelerin tahılıdır. Ülkemizde mısır tarımı hayvansal yem üretiminde büyük ölçüde kullanılmakla berabere nişasta glikoz ve mısır özü yağı hammaddesi açısından büyük önem taşır. Dünya

Sakarya Ticaret Borsası
Yönetim Kurulu Üyesi
ve Çoroğlu Zirai Ürünler
Pazarlama Sanayi ve Ticaret
Limited Şirketi Yönetim
Kuruldu Başkanı Sayın Mustafa
Çoroğlu ile dergimizin yeni
sayısı için Mısır konusunu
konuştuk.

köylerde toplantılar düzenleyerek üreticiye ekilecek arazilerin yapısal özelliklerini anlatmaları bilgilendirilmeleri gerektiğini düşünmekteyim.

Sakarya mısır üretimi ve satışı yönünden çok şanslı bir il olarak görmekteyim. Tüketicilerin büyük kısmının ilimize yakın oluşu nakliye avantajını oluşturmakta bununla birlikte bölgenin diğer bölgelere nazaran fazla yağmur alışı sebebiyle sulama için harcanan masrafları azaltması hatta hiç sulama yapmadan ürün alınabilmesi gibi. Ama gerçek olan verimi yükseltmek bunun için sulama yapılması gerekmektedir. Sulama yapılmadan dönüme ortalama

tahıl ekiminden buğday ve çeltikten sonra 3. sıradadır. Kısacası dünyada çok değerli bir sanayi ürünüdür.

Sakarya ilimizin en önemli sorunu tarlaların miras hukuku problemleri yüzünden çok parçalı ufak dönümlere bölünmesidir. Ufak yerlerde yapılan ziraat çok sıkıntılı bir konudur. Bu yüzden çiftçimiz daha bilinçli olarak en az yerden en çok ürünü almak için ziraat odaları, tarım il müdürlükleri gibi yetkili yerden yardım almalıdır. Bu gibi kurumlardaki ehli kimselerinde

1000 kg alınan mahsul muhakkak ki artış gösterecektir.

Mısır üreticisinin topraklarından yüksek verim ve kazanç elde etmeleri için hasatta uygun zamanı beklemeleri gerekiyor. Bu zamanın tespiti hem fiyat hem de verimin artması için faydalı olur. Mısırın özelliğini kaybetmeden uzun süre depolanabilmesi için belirli bir nem değerinde olması gerekiyor, şayet rutubetli bir şekilde depolanma yapılırsa üründe kızılaşma ve küflenme ile üründe zarar oluşmaktadır. Buda mısır fiyatlarına eksi olarak yansımaktadır. Türkiye'de en yaş mısır Sakarya'da biçiliyor. Mısırın geç hasat edilmesi üreticinin her zaman lehine, yakında mısır fiyatları açıklanacak üreticinin ürününü yüksek kalitede, yüksek fiyatlarda satması için bu gibi olaylara dikkat etmek gerek. Bir de dikkat edilmesi gereken konu biçerdöverler. Biçerdöver operatörleri dane kaybını sifıra yakın bir seviyeye indirmeli, bunun için de operatör belgesi olmayan kişiler hasat yapmamalı ve olgunlaşmamış ürünler hasat edilmemelidir. Sabah erken ya da akşam saatlerinde rutubet çok daha fazla olduğundan hasat yapılmamalı, bir tarladan diğerine geçerken mutlaka biçerdöver ayarları kontrol edilmeli ve elekler sık sık temizlenmelidir.

Mısırın Kurutulması ve Depolanması Konusunda Görüşleriniz Neler.

İlimizde mısır hasadında bölgenin şartlarından dolayı mısırın nem oranı yüksek olmaktadır. Bu sebepten mısırın neminin düşürülerek ambar yapılması gerekmektedir. Kurutma havalandırma suretiyle doğal olarak yapılabilmeyle beraber bu yöntem pek kullanılmaz. Yaygın kurutma yöntemi ısıtılmış hava ile suni kurutmadır. Kurutma işlemi ile mısır tanesindeki rutubet oranının %13-14'e indirilmesi gerekir. İlimizde özel depolama sistemi olan firmalar mevcut olmasına rağmen depolama yetersiz kalmaktadır. Bunlar daha fazla kapasite ile yeniden revize edilmeli.

Borsa'nın bu konu da bir çalışması var mı?

Evet şu anda yönetim olarak böyle bir çalışmamız var. İlk etap için 50 bin ton kapasiteli silo kurma projesi Borsanın gündeminde. En kısa zamanda bu konuyu halledeceğiz. İlimizde hasat dönemi kısa sürüyor. Bu süre içerisinde piyasalar birden ürüne doyuyor ve ürünün fiyatlarının düşmesine sebep oluyor. Ürün tedariki yapan fabrikalar ise aldıkları ürünü kendi imkanları dahilinde stoklamak zorunda kalıyorlar, bu da üretilen mamule ek bir maliyet getiriyor. Kurulacak olan depolarda bu süre 1 yıla yayılabilir ve çiftçilerin ürünleri gerçek değerinden satılabilir. Yani şunu belirtmek istiyorum

“Lisanslı Depoculuk Çiftçimizin Olmazsa Olmazı”.
Verdiğiniz bilgilere teşekkür ediyoruz.

TÜMSİAD BORSAMIZI ZİYARET ETTİ

Tüm Sanayici ve İş Adamları Derneği (TÜMSİAD) Sakarya Şubesi Yönetim Kurulu Üyeleri, Sakarya Ticaret Borsası yönetimine hayırlı olsun ziyaretinde bulunarak yönetim kuruluna başarılar diledi.

Ziyarette TÜMSİAD Sakarya Şube Başkanı Murat Kesik, Şube Başkan Yardımcıları Ahmet Ölmez, Selahattin Bektaş, Cevdet Koç, Naim Yener, Şube Genel Sekreteri Ferhat Ateş, Genç TÜMSİAD Şube Başkanı Ahmet Yılmaz ve Sakarya Ticaret Borsası'nı temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, Meclis Başkanı Recep Pulat, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Nihat Özdemir, Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz hazır bulundu.

Sakarya'nın gelişimi ile ilgili olarak sivil toplum kuruluşlarının iş birliği halinde olması gerektiğinin belirtildiği ziyarette, uluslararası pazarda iki kuruluşun üyelerinin daha fazla yer alması için yapılması gerekenlere değinildi. Fuar ve projeler konusunda ortak hareket etmek kararı alındı.

Son dönemde Sakarya ilinin ihracat rakamındaki artışı da değerlendiren Borsa Başkanı Cevdet Mete ve TÜMSİAD Sakarya Şube Başkanı Murat Kesik Sakarya ilinin ülke ekonomisine katkısının bu ilin kanaat önderleri olarak kendilerini gururlandırdığını dile getirdiler.

SAKARYA SPOR YÖNETİMİ BORSAMIZDA

Sakarya Spor Yönetimi Kurulu Başkanı Selahattin Aydın, Yönetim Kurulu Üyeleri ile birlikte Sakarya Ticaret Borsasını ziyaret etti.

Ziyarette Sakarya Spor Yönetim Kurulu Başkanı Selahattin Aydın; Sakarya'daki sivil toplum kuruluşlarının desteğini her zaman yanımızda hissetmek istiyoruz başarı için hepimize önemli görevler düşmekte bunun için destek ziyaretlerimizi sürdürüyoruz dedi. Sakarya Ticaret Borsası Başkanı Cevdet

Mete ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek Yönetim Kuruluna görevlerinde başarılar diledi. Cevdet Mete Sakarya Spor tarihinde önemli başarılar imza atmış bir takımdır. Biz Sakarya Ticaret Borsası olarak üzerimize düşen görevler neyse yapmaya çalışacağız, Sakarya Spor'unumuzun başarılı bir dönem geçirmesi ve sıkıntılı günleri geride bırakması en büyük arzumuzdur. Sakarya Ticaret Borsası her zaman Sakarya Sporun Yanındadır.

STRATEJİK PLAN TOPLANTISI

Sakarya Ticaret Borsası Hizmet Kalitesini yükseltmek amacıyla 2014-2017 Dönemlerini kapsayan Stratejik Planlama çalışmalarına başladı.

Dr. Yüksel Vardar danışmanlığında başlanan hazırlık çalışmalarının ilki 31.10.2013 tarihinde Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete başkanlığında Ticaret Borsası Meclis Salonunda gerçekleşti. Yönetim Kurulu ve Meclis üyelerinin hazır bulunduğu toplantıda Sakarya Ticaret Borsasının hizmet kalitesinin yükseltilmesi için istişarelerde bulunuldu.

Yönetim kurulu Başkanı Cevdet Mete toplantı ile ilgili yaptığı açıklamada zamanı yakalamak, çağa yön vermek için stratejik planlamalar günümüzde önemli bir ihtiyaç

haline gelmiştir. Borsada değişim yaratmak için Yönetim Kurulu olarak Stratejik planlamayı çok önemsiyoruz. Sakarya Ticaret Borsası olarak üyelerimize yönelik katma değer yaratan faydalı faaliyetlere yenilerini eklemek istiyoruz. Bunun içinde bu toplantıyı düzenledik dedi. Cevdet Mete Sakarya Ticaret Borsası olarak misyonumuz ve vizyonumuz doğrultusunda 4 yıllık hedeflerimiz ve faaliyetlerimizi profesyoneller le çalışarak hazırlamaya başladık sorumluluklarımızı planlı ve programlı bir yapı içinde sürdürme gayreti içindeyiz dedi. Mete yapılan toplantıda herkesin fikrinin kendileri için çok büyük önem taşıdığını belirterek, bir arada tartışarak kararlar veriyoruz. Önümüzdeki günlerde yapacağımız toplantılarda elde edilecek verilerin derlenerek rapor haline getirileceğini ve 4 yıllık Sakarya Ticaret Borsası Stratejik Planının oluşacağını ifade etti.

CEVDET METE SÜPÜRGE EŞNAFI İLE BİR ARAYA GELDİ

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, süpürge esnafının sorunlarını dinlemek üzere Sakarya Ticaret Borsası'nda düzenlenen süpürge otu ihalesine katıldı.

İhale işleminin ardından Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz, Adapazarı Süpürgeciler Odası Başkanı Bilal Babacan ve süpürge esnafı ile bir araya gelen Mete; süpürge esnafının taleplerini dinledi ve sıkıntılarının

giderilmesi için görüş alışverişinde bulundu.

Mete açıklamasında; süpürgecilik sektörünün el sanatı olarak şehrin önemli bir değeri olduğunu, bu sektörün yaşaması için yüksek maliyetler ile ilgili önlemlerin alınması gerektiğini belirterek, Borsanın 7 adet meslek grubundan birini oluşturan süpürgecilik meslek kolunun var olması için bakanlık nezdinde girişimlere başlayacaklarını belirtti.

RÖPORTAJ

MUSTAFA ŞULE

"Çiftçimiz Kazanırsa Bizler de Kazanırız."

Anahtar teslimi mısır işleme, nişasta, glikoz, fruktoz fabrikaları ve üniteleri kuran ve bunları kurduğu firma sahipleri ile işleten Sakaryalı bu firmanın sloganı ise;

"GSF sadece fabrika inşa etmez, sizinle birlikte çalışır."

Merhaba Mustafa Bey, Bizlere Çalışmalarınızı Anlatır Mısınız?

Öncelikle derginizde bizlere böyle bir imkân sağladığınız için sizlere teşekkür ederim. Efendim, bizler 40 yıllık iş hayatı tecrübemizle anahtar teslimi mısır işleme, nişasta, glikoz, fruktoz fabrikaları ve üniteleri kuran, bunları kurduğu firma sahipleri ile işleten bir firmayız. Yaptığımız tüm projeleri başından sonuna kadar projesi, kurulumu, devreye alınması, proses garantileri ile bir bütün olarak gören bir firmayız. Bunun da ötesinde prosedürler, proses-bakım ekiplerinin eğitimi ve adaptasyonu, her fabrikaya özel düzenlemelere kadar dahil edebilmekteyiz. Tedarikçiden öte bir "partner" olarak çalışmaktayız. Kurulacak fabrikanın organizasyonundan laboratuvar yatırımı ve çalıştırmasına kadar yanınızda olmaktadır. GSF bünyesinde bulunan

Dergimizin bu sayısında yeni bir konu ve konukla karşınızdayız. Konuğumuz Mustafa Şule ile birlikteyiz.

ve yıllardır bu sektörde çalışan eksperlerimiz, projeyi firmaların bir mühendisi gibi takip ederek tüm bunları mümkün kılmaktadır. İşte bu olanaklar GSF'yi sektörde eşsiz kılmaktadır. Tüm bunlara ilaveten, mevcut fabrikalarda en küçüğünden en büyüğüne kadar her ünite için yenileme, kapasite artışı, verim ve kalite amaçlı sistem kontrolü, problem bulma-çözme ve geliştirme gibi konularda yardımcı olmaktadır. GSF mısır işlemenin her dalında, nişasta ve glikoz fabrikası ekipmanlarında bir partner konumundadır.

Burada Nişasta Üretimi Yapıyorsunuz. Kaç Yıldır Bu Sektöredesiniz?

Daha önce belirttiğim gibi 40 yıldır sanayiciyim ama burayı yaklaşık 10 yıldır bizler işletmekteyiz. Daha önceleri bu fabrika 1984 yılında 500 ortaklı bir kooperatif sistemi ile Kenan Evren tarafından işletilmiş.1995 yılında burayı Cargill almış. 1999'a kadar çalıştırmış ve sonra kapatmış. 3 yıl kadar atıl durumda kaldıktan sonra kooperatif tekrar glikoz üretmek amacıyla fabrikayı açmış ama başarılı olamamış. Bizler Çem- San adına anahtar teslimi fabrikalar kuruyorduk ve dış piyasaya açılma kararı aldık. 2003 yılında

Show Room amaçlı buraya talip olduk. Önemli bir yatırım yaparak nişasta sektörüne girdik ve fabrikayı çalıştırmaya başladık. Şu anda üretim kapasitemiz günlük100 tonun üzerinde.

Sakarya'da Kaç Fabrika Var? Ürün Yeterli Mi?

İlimizde bizimle birlikte 9 fabrika nişasta üretimi yapıyor. Bölgemizde üretilen mısır maalesef yeterli değil, bu üretimin çoğaltılması ve teşvik edilmesi gerekmektedir.

Sakarya'da Nişasta Üretimi İle İlgili Sorunlar Neler?

Bu meslek yani çiftçilik bizlere atalarımızdan kaldı. Nişasta bildiğiniz gibi mısırın özünden üretilmekte. Bu yüzden ilk önce çiftçilerimizin mısır üretimi konusunda eğitilmeleri gerekmektedir. İşim nedeniyle Türkiye'nin birçok iline gidiyorum. Oralarda gördüğüm çok güzel ve çok başarılı çalışmalar var. Mardin, Urfa, Çukurova gibi yerlerde dönüm başına 800 ton mısır alınırken yapılan sulama ve toprak analizleri, çiftçilere eğitim verilmesi ile şu anda 1700-1800 ton mısır alınmakta. İlimizde de bu tür çalışmalara bir an önce başlanmalı. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'ün dediği gibi: "Köylü Milletın Efendisidir." Aslımızı inkar etmemeli, onlara gereken değeri vermeliyiz. Her çiftçimizin ekonomik sorunları var. Onlara destek olmamız, yanlarında olmamız gerek. Şu bir gerçek: "Çiftçimiz kazanırsa bizler de kazanırız." Eğitimler ve destekler konusunda borsamıza çok önemli görevler düşüyor. Bunun yanında Tarım İl Müdürlüğümüz de bu konuya el atmalı. Birlikte organizasyonlar yapıp bahsettiğim yerlere çiftçilerimizi götürmeliyiz. Orada yapılan çalışmaları kendilerine göstermeliyiz.

Ürünlerin Gerçek Değerlerini Bulabilmesi İçin Neler Yapılmalı?

İlk yapılması gereken dernekleşmektir. Bir elin nesi var iki elin sesi var, demiş atalarımız. O yüzden bir an önce birliklik sağlanmalı ve ürünlerin gerçek değerleri elde edilmeli. Borsamızın da üretilen bu ürünleri müzayedede şeklinde tüccarlara satış yapılması konusunda çalışmalar yapılması lazım. Ayrıca borsanın, çiftçilere yönelik silolar ve kurutma tesisleri kurması lazım. Çok önemli bir konu da, ürünlerin laboratuvarında nem analizlerinin doğru ve dürüst bir şekilde yapılmasıdır. Bu işlerin vebali büyük. 1 nem 9 lira, 2 nem 18 lira. Bu dünyanın bir de öbür tarafı var, çok dikkatli olmamız lazım. Osmanlı'nın torunları olarak kültürümüzü korumamız gerek. Ağzımızdan çıkan söz senet olmalı.

Verdiğiniz bilgiler için teşekkür ediyor, başarılı çalışmalarınızın devamını diliyoruz.

METE VE GENÇ HUBUBAT KONSEYİ TOPLANTISINA KATILDI

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete ve Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Mustafa Genç, Ulusal Hububat Konseyi Genel Kurulu'na katıldı.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Merkez Binası'nda yapılan genel kurulda hububat üretiminin mevcut durumu ve üretimin geliştirilmesi için yapılması gereken çalışmalar üzerinde duruldu.

Cevdet Mete yaptığı açıklamada; hububat sektörünün önde gelen isimlerinin yer aldığı konsey toplantısında Türkiye'deki toplam buğday rekoltesinin 1/4'ünün kaliteli buğday olduğu, geri kalan 3/4'lük bölümün ise kalitesiz buğday olduğu gerçeğinin dile getirildiğini, üretim esnasında üreticilerin bilinçlendirilmesi ve modern sistemlerin

kullanılması gerektiğinin özellikle altının çizildiğini belirtti.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın önümüzdeki süreçte buğday ve mısır ekimi ile ilgili yeni bir strateji izleyeceğini de açıklamasında dile getiren Mete: "Önümüzdeki süreçte kontrollü, bilinçli ve ihtiyaca göre hububat ekimi yapılması için bakanlık çalışma yürütüyor.

Üreticilerin ihtiyaç fazlası ve kalitesiz ürün üretmesinin önüne geçilmesi için alternatif ürünler üretiminin teşviki konusunda bakanlığımız yoğun bir mesai harcıyor. Önümüzdeki dönemde bakanlığımızın yaptığı bu olumlu çalışmalar neticesinde ihtiyaca yönelik ürünlerin topraklarımızda üretileceğini hep birlikte göreceğiz." diyerek açıklamasını tamamladı.

STB 1. MESLEK KOMİTESİ ÜYELERİ DAYANIŞMA TOPLANTISINDA BİR ARAYA GELDİ

Sakarya Ticaret Borsası 1. Meslek Komitesi, "Dayanışma Toplantısı"nda 1. Meslek Grubu üyeleriyle bir araya geldi.

Toplantıya, STB Yönetim Kurulu Üyesi Levent Ali Kopal, Meclis Üyesi Cevdet Çakır, Komite Üyeleri; Gürsel Baltacı, Zübeyir Bozkır, İmran Kartal, Kazım Kaçmaz, Tahsin Cengiz Bilir Kişi, Hakem ve Ekspert Üyeleri Bülent Afyon, İsmail Doğan, Mehmet Adıgüzel katıldı.

STB meclis salonunda düzenlenen toplantıda konuşan Yönetim Kurulu Üyesi Levent Ali Kopal, "Bizler hem ilimize hem de sektörümüze nasıl katkı sağlarız onun peşindeyiz, hep birlikte mesleğin birliği ve beraberliği adına çalışacağız, güzel çalışmalara imza atacağız" ifadelerini kullandı. Toplantıda; bölgedeki en önemli hayvan pazarı haline gelen Hayvan Park Pazar Yeri'nde hayvan borsacılığına uygun olarak Kurban Bayramı sonrası müzayede sistemine geçilmesi, pazarın canlanması adına pazara girişlerin perşembe günleri ücretsiz olması konularında çalışmalar yapıldı, istişarelerde bulunuldu.

VALİ MUSTAFA BÜYÜK BORSAMIZI ZİYARET ETTİ

Sakarya Valisi Mustafa Büyük, Sakarya Ticaret Borsası'nı ziyaret etti. Ziyarete Sakarya Ticaret Borsası'nı temsilen Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, Yönetim Kurulu Başkan Yardımcıları Ahmet Erkan ve Nihat Özdemir, Yönetim Kurulu Üyeleri Mustafa Genç, Levent Ali Kopal, Nihat Yılmaz, Mustafa Çoroğlu, Meclis Üyesi Vedat Aslan hazır bulundu.

Ziyarete Vali Mustafa Büyük, Sakarya'nın hem sanayi potansiyeli ile hem coğrafi konumu ile hem de tarım kültürüyle zengin bir il olduğunu ifade etti. Verimli topraklara sahip, ürün çeşitliliği çok fazla olan Sakarya'nın, yüzde yirmi beşlik bir tarım potansiyeli olduğunu ve ilimizde istihdamın yüzde ellisinin tarım tarafından karşılandığını belirtti. Tarıma dayalı sanayinin Sakarya için hayli önemli bir konumda olduğunu da sözlerine ekledi. Vali Mustafa Büyük

Türkiye'nin ekonomik durumu hakkında bilgiler verdi.

Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete, topraklarımızın korunması ve gelecek nesillere aktarılması için mutlak tarım arazilerinin korunması konusuna değindi. Cevdet Mete, "Lisanslı Depoculuk Sistemi"nin kurulmasını hedeflediklerini fakat yapılacak lisanslı depoculuğun oldukça maliyetli bir yatırım olduğunu belirtti ve Vali Mustafa Büyük'ten arsa tahsis konusunda destek istedi.

Vali Mustafa Büyük, borsanın çalışmalarını yakından takip ettiğini, "Borsamızın yapacağı başarılı her çalışma, hem üreticimize hem de sanayicimize önemli katkılar sağlayacaktır, dolayısıyla bizlerde ilimize yapılacak yatırımların destekçisi olmaya hazırız." dedi.

STB AHİLİK HAFTASI KUTLAMALARINA KATILDI

Ahilik Haftası kutlamaları Sakarya Kent Meydanı'nda başladı. Program, Sakarya Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği (SESOB) binasında devam etti. SESOB binasında yapılan programa Sakarya Valisi Mustafa Büyük, Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı Zeki Toçoğlu, STB Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete ve çok sayıda oda başkanı katıldı.

Hasan Alişan'ın ardından Sakarya Valisi Mustafa Büyük ve Sakarya Büyükşehir Belediye Başkanı Zeki Toçoğlu da birer konuşma yaptı. Konuşmaların

bitiminde "Yılın Ahisi Şed Kuşanma Töreni" gerçekleştirildi. SESOB terasında yapılan Ahilik pilavı ikramlarından sonra Adapazarı Orhan Camii'nde ebediyete intikal eden esnaf için mevlidi şerif okutuldu.

Yönetim Kurulu Başkanı Cevdet Mete Ahilik haftası ile ilgili yaptığı açıklamada: "Ahilik, bizim geleneğimiz ve kültürümüzde var olan bir birikimdir. Bunu yaşatmak ve farkındalık oluşturmak için düzenlenen etkinlikte emeği geçen herkesi kutluyorum. Biz millet olarak atalarımızdan kalan ahilik kültürünün temel taşları olan ve ahlaklı çalışan esnaf kültürüyle büyütüldük.

Bu mirası gelecek kuşaklara aktararak iş etiğini öğretmek, vatandaş olarak en büyük kazancımızdır. Bu etkinlikte esnafımızın, tüccarımızın Ahilik Haftası'nı kutluyor ve onlara bol kazançlar diliyorum." dedi.

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi

NIHAT YILMAZ

“Süpürge Ekimine ve İmalatına Devlet Destek Vermeli”

Merhaba Nihat Bey Bizlere burada ne yaptığınızı anlatırsınız.

Merhaba ; Burada Çiftçimizin tarlasında ekip yetiştirdiği süpürge otunun, imalatçı esnafımıza müzayede ile pey sürerek satışı yapılmakta

Sayın Yılmaz Borsa da Kaç Esnaf var. ?

Bu meslek artık gündün güne yok olup gidiyor. 1980 li yıllarda süpürge ile uğraşan 800 ün üzerinde esnafımız vardı . Şu anda resmi kayıtlı olarak 12 esnaf burada yani Borsada , 36 Esnaf Zirai Aletler Sanayi Sitesi Girişinde, 15 Esnafımızda Cuma Pazarı mevkiinde bu işi yapmaya çalışıyorlar.Tabi az da olsa merdiven altı tabir ettiğimiz gayri resmi çalışanlarda var.

Süpürgecilik Bir El Sanatı Bu Konuda Neler Söylemek İstersiniz.

Evet Süpürgecilik El Sanatlarının son şu anda son dalgı konumunda. Bu meslek her geçen gün yok olmakta . Bu iş çok zor bir iş. İlk etapta Çiftçimiz süpürge otunu ekliyor, toplama zamanı gelince mahsulü tarladan alıyor , sonra kurutuyor, akabinde tohumlarını makinelerde veya elde tarayıp süpürgeyi ayırıyor. Sonra tekrar kurutup Balya

Sakarya Ticaret Borsası Yönetim Kurulu Üyesi Nihat Yılmaz ile süpürge müzayede ile satıldığı yerde bir araya geldik ve kendisi ile sohbet ettik.

veya demet haline getiriyor ve Borsa da müzayede ile imalatçı esnafa satıyor. Bu aşamalar çok insanla yapılması gereken işler. Bu yüzden çiftçimiz süpürge ekimini eskisi gibi yapmıyor. Zaten yapsa da masraflarının altından bu şartlarda kalkması çok zor. Aynı olay imalatçı esnafımız için de geçerli . Evimize giren süpürge anlattığım işlemlerden sonra süpürge olabilmesi esnafın elinde 4 ana aşamadan geçiyor. Zahir, Taslak, Tepe ve Dikim. Bunlara bir de ara işçi dediğimiz kişilerin yaptığı yani süpürgeyi ıslatıp kükürt ambarlarına sararması için koymak , çatal ayırmak eklenirse nedenli zor iş olduğunu anlarsınız.

Nihat Bey İthal Süpürge Otu Konusunda Neler Söylemek İstersiniz.

Sizlere ilk bahsettiğim Çiftçimizin süpürge otu ekimi zorlukları yüzünden ot bulmakta zorluk çekiliyor. Bu nedenle oluşan açık da İthal Süpürge Otu ile sağlanmakta . Aslında Devletimiz bu konuda Süpürge Ekimine ve İmalatına Destekler verse ithal ota gerek kalmaz.

Devlet Ne Gibi Destekler Verebilir.?

Devletimiz bu konuda bizlere her türlü destekler

verebilir. Mısır'a, Ayçiçeğine veya Fındığa verdiği desteklerin benzerini çiftçilerimize ve süpürgeci esnafımıza da verebilir. Bu meslek daha önce de bahsettiğim gibi yok olmaya başlayan bir el hünéri bu konu üzerinden bir şeyler yapılabilir diye düşünüyorum.

Süpürge daha çok nerelerde tüketiliyor.?

Daha çok kırsal kesimlerde , Anadolu da ve Metropoliten varoş tabir edilen semtlerinde tüketim oldukça yoğun. Burada şunu da belirtmek isterim Sakaryalı Süpürgeciler olarak biz İstanbul'a süpürge satmıyoruz. Bunun nedeni de Edirne ve Kırklareli de ki süpürge tüccarlarının ve esnafının ekonomik güçlerinin iyi olması . Bir malı sattıklarında parayı uzun bir süre bekleyebilirler ama bizim esnafımızın bu süreyi bekleyecek gücü yok o yüzden tüccar da oralardan mal alıp satıyor.

Güçlenmek için ne yapılmalı?

Çok önemli bir soru. Bizler yapılması gerekenler konusunda çok geç kaldık. Biz çok önceleri Kooperatifleşmeye gitmeliydik. Atalarımız ne demiş bir elin sesi var iki elin sesi var. Bir olabilseydik daha güçlü bir yapıymız ve daha güçlü pazarlama sistemimiz olurdu. Belki bundan sonra böyle bir çalışma olursa daha farklı bir şeyler olabilir.

STB Bu konuda neler yapabilir.?

Sakarya Ticaret Borsamız zaten elinden geleni yapıyor. Üretici çiftçinin ürünlerini burada değerleri ile satılmasını sağlıyor. Kooperatif konusunda ise esnaf bir araya gelip bir yol çizmeli yoksa çok fazla zamanımız kalmadı.

Efendim verdiğiniz bilgilere çok teşekkür ediyoruz.

ENERJİ

ALTERNATİF ENERJİ KAYNAKLARI

Harun BAYTEKİN

Kyoto Protokolü küresel ısınma ve iklim değişikliği konusunda uluslararası tek çerçeve protokolüdür. Bu protokolü imzalayan ülkeler, karbondioksit ve küresel ısınmaya neden olan beş gazın atmosfere salınımını azaltmayı öngörmektedir. Protokol ülkelerin atmosfere saldıkları karbon miktarını 1990'lı yılların seviyesine çekmelerini gerektirmektedir.

Kyoto Protokolü'ne göre atmosfere salınan sera gazı miktarı % 5'e çekilecektir. Protokol; imzalayan ülkelere enerji tüketiminde tasarruf sağlanması, atmosfere bırakılan metan ve karbondioksit miktarının azaltılması için alternatif enerji kaynaklarına yönelmesi, çevreciliğin daha ön planda olması, yüksek enerji tüketen demir-çelik ve çimento gibi sanayi sektörlerinin mevzuatının yeniden düzenlenmesi, fazla enerji ve yakıt tüketen tesislerden daha fazla vergi alınması gibi çok sayıda yükümlülük getirmektedir.

Türkiye, ABD gibi Kyoto protokolü'nü imzalamamakta direnmiştir. Çünkü enerji açığı yüksek ülkelerin başında gelmektedir. Termik santral ve doğal gaz çevrim santralleri gibi elektrik enerjisi üretimine yönelik çevre kirlenici, sera gazı salınımını artıran yatırımları oldukça yüksektir. Bu yatırımların bitirilmesi beklenmiştir. Neticede protokol imzalanmıştır. Bu imzayla atmosfere metan ve karbondioksit gibi sera gazı salınımını önleme çalışmaları daha da güçlü bir şekilde uygulanacaktır.

Enerji tüketiminde fosil yakıt kullanımı en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Her ne kadar hidroelektrik santral inşaatları yoğun bir şekilde devam etse de halen kullanılan enerjinin yarıdan fazlası doğal gaz ve kömür gibi fosil yakıtlardan karşılanmaktadır. Kaldı ki, doğal gazın tamamına yakını ithal edilmekte ve enerji tedarikinde dışa bağımlılık artmaktadır. Oysa enerji, stratejik bir üründür. Enerjide dışa bağımlılığın ciddi riskleri vardır.

Atmofere salınan gazlar içerisinde birinci aktör karbondioksittir. Karbondioksit atmosferdedüşük düzeylerde

Türkiye bir süre öncesine kadar ABD ile birlikte, Kyoto Protokolü'nü imzalamayan iki ülkeden biriydi.

bulunmasına rağmen ısı taşıma özelliğinden dolayı, atmosferdeki oranı arttıkça atmosferin ısısı artmaktadır. Artan ısı, havanın su taşıma kapasitesini artırmakta ve kuraklığa neden olmaktadır. Diğer yandan, artan sıcaklığa bağlı olarak

buzullar erimekte, dünyanın tatlı su kaynakları azalmaktadır ve yakın gelecekte deniz seviyesinde yükselmeler beklenmektedir. Karbondioksit düzeyini artıran en önemli unsurlar, petrol ve kömür gibi fosil yakıtlardır.

Küresel ısınmada ikinci önemli aktör metan gazıdır. Metan, karbondioksitten çok daha tehlikeli bir gaz olmasına rağmen salınımı daha düşük olduğundan ikinci sırada yer almaktadır. Dünya üzerinde en önemli metan kaynakları ise sığır çiftlikleri, çeltik yetiştirilen alanlar ve bataklıklardır.

Alternatif enerji kaynaklarının başında güneş enerjisi gelmektedir. Halen asırlarca depolanmış güneş enerjisi (kömür ve petrol) kullanmak yerine doğrudan kullanım, küresel ısınmanın önüne geçmede en önemli adım olarak görülmektedir. Bunun için güneş enerjisi santralleri, çağdaş dünyada hızla yaygınlaşmaktadır. Aynı zamanda, güneş evleri ülkemizde de yavaş da olsa inşa edilmektedir.

Türkiye'nin sahip olduğu alternatif enerji kaynaklarının başında biyogaz üretimi gelmektedir. Biyogaz hemen her türlü organik materiyalden üretilebilmektedir. Bununla birlikte, en uygun ve yaygın olanı çiftlik gübresinden üretmektir. Çiftlik gübresi metan yükü olarak küresel ısınmada ikinci sırada yer almakta ancak en önemli biyogaz kaynağını oluşturmaktadır.

Biyogaz, ortalama % 65 metan içermektedir. Düşük enerjili olmakla birlikte ısınmada ve elektrik enerjisi üretiminde kullanılabilir. Doğal gaz ve LPG'de metan oranı % 85'tir. Bu kaynaklar tükenen kaynaklar listesinde olmasına rağmen biyogazın sürekliliği, enerji kaynağı olarak daha anlamlı görünmektedir. Çin ve Hindistan'da üç beş inegi olan küçük aile işletmeleri dahi biyogaz elde etme ünitesi tesis etmekte, elde ettikleri biyogazı yemek pişirmede, ısınmada

veya motorlu araçlarında kullanılmaktadır. Avrupa'nın en fazla enerji tüketen ülkelerinin başında gelen Almanya'da biyogaz üretim tesisleri hızla yaygınlaşmaktadır.

Biyogaz üretiminde çiftlik gübresi dışında peynir suyu, atık yağlar, silaj, gıda sanayi artıkları kullanılabilir. Bir ton çiftlik gübresinden 30-60 metreküp, bir ton atık yağ veya silajdan 500 metreküp % 65 metan içeren biyogaz elde edilmektedir. Bir metreküp biyogaz ise 0,75 litre benzine veya 4,5 kilovat elektriğe eş değer enerji üretmektedir. Biyogaz üretimiyle hem çevre kirliliğinin önüne geçilmekte ve küresel ısınmaya neden olan metan salınımı ortadan kaldırılmakta hem de değerli bir enerji elde edilmektedir. Almanya Enerji Bakanlığı; sığır çiftliklerindeki biyogaz tesislerinde üretilen elektriğe yeşil enerji sertifikası vermekte, ulusal elektrik sistemine satın alırken 24 avro sent ödemektedir. Aynı ülkede elektriğin kilovat saati 14 avro senttir. Sığır çiftliklerinde, üreticiler bazen silaj fazlasını dahi biyogaz tesislerinde kullanarak daha fazla elektrik enerjisi üretme yoluna gitmektedir.

Biyogaz üretimiyle tabiri yerindeyse bir taşla iki kuş vurulmaktadır. Hem küresel ısınma eylem planlarına katkıda bulunulmakta hem de fosil yakıt tüketimi azaltılmaktadır. Ekonomiye katkısı ise hatırı sayılır niteliktedir. 600 kg canlı ağırlığa sahip, 25 litre süt veren bir inek, günde 45-50 kg dışkı bırakmaktadır. Bunun biyogaz kaynağı olarak kullanılması, onu atık olmaktan çıkarıp kaynak durumuna yükseltmektedir. Yıllık gübre verimi üzerinden gidilecek olursa bir inegün dışkısından yılda 300-400 metreküp arasında biyogaz elde edilebilir. Bu enerji kaynağı 250 litre benzine eş değer enerji kaynağı demektir. Bu değer Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu'da ne yazık ki tezek olarak yakılmakta, karbondioksit salınımı desteklenmektedir. Türkiye'nin yıllık çiftlik gübresi üretim miktarı 70 milyon ton civarındadır. Bunun biyogaz üretim potansiyeli, en düşük hesapla 2,1 milyar metreküp biyogaza denktir. En az diğer çevre kirlenici organik atıklardan da bu miktara yakın biyogaz elde etmek mümkündür. Türkiye'nin doğal gaz tüketim

miktarı 2012 yılında tahmini 20 milyar metreküpün üzerine çıkmıştır. Halen Türkiye'de bir elin parmakları kadar biyogaz tesisi bulunmaktadır. Oysa doğal gaz tüketiminin enerji bazında % 15'i kadar ama iki kere daha değerli bir enerji, kullanılmadan atmosfere uçup gitmektedir.

Metanı alınmış çiftlik gübresi, bitkisel üretimde değerli bir organik materiyaldir. Hem geri kazanım hem de toprak özelliklerinin iyileştirilmesinde paha biçilmez değer taşımaktadır.

Türkiye, Kyoto Protokolü'nü imzalamak suretiyle 2020 yılına kadar toplam petrol tüketiminin % 5.75'ini bitkisel ürünlerden elde edeceğini, bu şekilde fosil yakıt tüketimini azaltacağını taahhüt etmiştir. Halen biyobenzin ve biyodizel üretimi çok düşük düzeydedir. Kısıtlı miktarlarda kırık buğdaydan etanol elde edilmekte ve benzine karıştırılmaktadır. Üretilen miktar kayda değer düzeylerde değildir. Bundan 7-8 yıl önce kanola yetiştiriciliği ve kanola yağından biyodizel üretimi için yoğun çalışmalar yapılmış ancak fazla yol alınamamıştır. Çünkü Türkiye'nin yıllık bitkisel yağ açığı 1 milyon ton civarındadır. Yemeklik yağ açığı olan bir ülkede, bitkisel yağlardan mazot üretmek anlamlı değildir. Bununla birlikte biyobenzin ve biyodizel üretimiyle ilgili 5000'in üzerinde ruhsat alınmış fakat doğal olarak amaca ulaşamamıştır. İthal ayçiçeği veya ham yağ ile mazot üretmek ekonomik değildir.

Etanol kaynakları olarak şeker sanayi, un sanayi, meyve suyu sanayi, malt sanayi artıkları akla ilk gelenlerdir. Ancak bu atıklar değerli kaynaklar değildir. Etanol; şeker kamışı, şeker pancarı, dalı darı, arpa, buğday, mısır, tatlı patates, ayçiçeği, meyveler, melas, bozuk süt, sap, saman, pamuk gibi çok farklı organik materiyallerden elde edilebilmektedir.

Örneğin Brezilya şeker kamışından elde ettiği etanol ile benzin tüketiminin % 80'ini karşılamaktadır. Ürettiği şeker kendi ihtiyacını karşılamakta ve ihracat fazlası etanola işlenmektedir. Dolayısıyla lüks kullanım söz konusu değildir.

Türkiye alternatif enerji kaynakları konusunda biyogaz ve güneş enerjisi dışında

şeker darısı ve dalı darı yetiştiriciliğinde önemli potansiyele sahiptir. Mısır, buğday, şeker pancarı ve arpa gibi ürünlerden de üretebilir. Ancak adı geçen ürünler kendi ihtiyacını ancak karşılamakta, çoğu zaman mısır ithal edilmektedir. Dolayısıyla arz fazlası olmayan ürünlerin etanol üretimine yönlendirilmesi ulusal önceliklerle bağdaşmamaktadır.

1950'li yıllarda Türkiye'nin şeker üretimiyle ilgili öncelikleri değerlendirilirken şeker pancarının yanında şeker darılar da üretime alınmıştır. Üreticimizin şeker kamışı olarak bildiği şeker darı veya şeker sorgum, başta Trakya olmak üzere birçok bölgemizde yetiştirilmiş ancak şeker pancarı daha verimli olduğu için öncelik şeker pancarına verilmiştir. Üreticimizin yetiştirdiği şeker darı ise genellikle pekmez yapımında kullanılmıştır. Halen bazı yörelerde az da olsa yetiştirilmekte ve pekmez yapılmaktadır.

Türkiye darıların kültüre alındığı ilk coğrafyalardan biridir. Binlerce yıldır Anadolu'da yetiştirilen bu ürünler, mısır tarımı yaygınlaştıktan sonra kaybolmaya başlamıştır. Halen tane üretimi amacıyla az da olsa Muğla ve Diyarbakır yörelerinde yetiştirilmektedir. Kuraklığa en dayanıklı kültür bitkileri içerisinde yer alan darılar, hem tane üretimi hem de silaj üretimine uygun çeşitler içermektedir. Son yıllarda kültüre alınan şeker içeriği yüksek darı çeşitleri, etanol üretiminde

kullanılmaktadır. Bu konuda TÜBİTAK, Türkiye'nin etanol üretimini artırmada kullanılabilecek alternatif bitki türleriyle yapılacak çalışmalara öncelik vermektedir. Özellikle ülkemizin sulama imkânı olmayan ancak yıllık yağışı 550-600 mm ve üzerinde olan bölgelerinde rahatlıkla yetiştirilebilecek şeker darı, etanol üretiminde ümit vaat etmektedir. Sulanan alanlarda da 16-17 ton/da civarında olan yeşil kitle verimiyle şeker darı, Türkiye'nin enerji tedarikinde kullanılabileceği bitkilerin başında gelmektedir. Kiraç şartlarda dahi nisan ayı sonunda ekmek suretiyle 7-8 ton/da yeşil kitle verimi elde edilmektedir.

Ülkemizin enerji açığı her geçen gün büyümektedir ve dışa bağımlılık artmaktadır. Bunun için alternatif enerji kaynaklarına yatırımların özendirilmesinde yarar vardır. Özellikle Kyoto Protokolü'ne uygun olarak biyogaz üretim sistemlerinin geliştirilmesinde, güneş enerjisinden yararlanmada, biyoenerji bitkileri yetiştiriciliğinde destekleme vesübvansiyonların daha yaygınlaştırılması gerekmektedir. Doğal gaza yapılan yatırımlar hesap edilirse, doğal gazın da tamamına yakınının ithal edildiği dikkate alınırsa, özgün kaynakların ne kadar değerli olduğu daha net bir şekilde anlaşılabilir. Kaynak varken ithal ürüne yatırım yapmak, evde yemek varken yemek sipariş etmeye benzer değil mi?

TARIMSAL ÜRÜN ALIM BEDELLERİ ÜZERİNDEN YAPILACAK SGK PRİM KESİNTİSİ

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı olarak tescil edilmiş olanların (hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlardan tarımsal faaliyette bulunanların) prim borçlarının, sattıkları tarımsal ürün bedellerinden borç tutarını geçmemek şartıyla ve prim borçlarına mahsuben kesinti yapılmak suretiyle tahsil edilmesine ilişkin usul ve esasları belirleyen "Tarımsal Faaliyette Bulunanların Prim Borçlarının Sattıkları Tarımsal Ürün Bedellerinden Kesinti Yapılmak Suretiyle Tahsil Edilmesine Dair Tebliğ" 1 Mart 2013'te Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Anılan "tarımsal kesintiler"le ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından hazırlanan 02.07.2013 tarih ve 2013-27 sayılı Genelge'de de konuya ilişkin ayrıntılı açıklamalar yapılmıştır.

Anılan düzenlemeler uyarınca, tarımsal faaliyette (tarımsal faaliyet; kendi mülkünde, ortaklık veya kiralama suretiyle başkalarının mülkünde veya kamuya mahsus mahallerde; ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yoluyla yahut doğrudan doğruya tabiatın istifade etmek suretiyle bitki, orman, hayvan ve su ürünleri elde edilmesini ve/veya bu ürünlerin yetiştiricileri tarafından; muhafazasını, taşınmasını ve pazarlanmasını ifade etmektedir) bulunanlardan satın aldıkları ürün bedelleri üzerinden kesinti yapmakla yükümlü olan gerçek ve tüzel kişiler şunlardır:

- a) Kamu kurum ve kuruluşları ile kamuya ait ticari işletmeler
- b) Kamu iktisadi teşebbüsleri
- c) Sair kurumlar (kooperatif, birlik ve diğer kurumlar)
- d) Ticaret şirketleri
- e) İş ortaklıkları
- f) Dernekler
- g) Vakıflar
- h) Dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri
- i) Zirai kazançlarını, bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler
- j) Gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı.

Kesinti yapmakla yükümlü olan gerçek ve tüzel kişiler, tarımsal faaliyette bulunanlardan satın aldıkları ürün bedelinin brüt tutarı üzerinden prim borçlarına mahsuben ve borç tutarını geçmemek şartıyla 1.1.2014 tarihine kadar %1, bu tarihten sonra yapılacak alımlarda ise %2 oranında kesinti yapmak zorundadırlar.

Ancak:

-5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamında sigortalı olmakla birlikte prim borcu olmayanlar ile prim borcunu yapılandırmış ya da taksitlendirmiş olanlardan,

-5510 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (4) numaralı alt bendi kapsamı dışındaki çalışmalarından dolayı sigortalı olanlardan,

-5510 sayılı Kanun ile bu kanundan önce yürürlükte olup mülga kanunlar kapsamında taraflarına emeklilik, yaşlılık ve malullük aylığı bağlanmış olanlardan,

- Kuruma başvurarak "Tarımsal Kesinti Muafiyet Belgesi" almış olanlardan, satın alınan ürün bedellerinden tarımsal kesinti yapılmayacaktır. Bu kapsamda olanlara Sosyal Güvenlik Kurumu'nca "Süresiz" ya da "Sürelili" Tarımsal Kesinti Muafiyet Belgesi verilecek olup, bu belgeleri ibraz edenlere yapılacak ödemelerden prim kesintisi yapılmayacaktır.

Kesinti yapmakla yükümlü olan gerçek ve tüzel kişiler tarafından, tarımsal faaliyette bulunanlara ürün bedeline mahsuben veya hesaba yapılan ödeme ile avans verilmesi halinde, bu ödemelerden herhangi bir kesinti yapılmaz, verilen avansın veya hesabın kapatılması sırasında ürün bedelinin brüt tutarı (avans bedelini de içeren toplam tutar) üzerinden, borç tutarını geçmemek şartıyla, 1.1.2014 tarihine kadar %1, bu tarihten sonra yapılacak alımlarda ise %2 oranında kesinti yapılır. Tarımsal kesinti işlemlerinde müstahsil

makbuzunun düzenlendiği tarihte geçerli olan kesinti oranı dikkate alınacaktır.

Tarımsal kesinti yapmakla sorumlu olanlar, kesinti tutarlarını kuruma bildirmek için "kesinti bildirim listesi" ve "müstahsil makbuzu" düzenlemek zorundadırlar.

Söz konusu satın alma işlemleri nedeniyle düzenlenecek "Kesinti Bildirim Listeleri"ne tarımsal faaliyette bulunanların; adı ve soyadı, TC kimlik numarası, ürün bedeli, kesinti tutarı, kesinti tarihi kaydedilmek zorundadır.

SGK Başkanlığı'nca 19.3.2013 tarihinde yayımlanan 2013/7 sayılı e-postada belirtildiği üzere, 2013 Nisan-Eylül döneminde yapılan alımlar için isteyen kesinti sorumluları kesinti bildirim listelerini kağıt ortamında, isteyen kesinti sorumluları ise kurumdan kullanıcı kodu ve şifre olarak e-Kesinti programı aracılığı ile elektronik ortamda gönderebileceklerdir. Ancak, 2013 Ekim ayında yapılan alımlardan itibaren kesinti bildirim listelerinin "e-Kesinti" bilgisayar programı aracılığıyla gönderilmesi zorunlu hale gelecek olup kağıt ortamında verilmeyecektir. Dolayısıyla, SGK tarafından ayrıca bir belirleme ve duyuru yapılmadığı takdirde, 2013 Ekim ayında yapılan alımlardan itibaren kesinti bildirim listeleri elektronik ortamda gönderilecektir.

Kesinti sorumluları, "e-Kesinti" programı aracılığı ile bildirim listelerini gönderebilmek için sosyal güvenlik il müdürlüklerine/sosyal güvenlik merkezlerine yukarıda belirtilen genelgenin 1 No.lu ekinde yer alan "Kullanıcı Kodu ve Geçici Kullanıcı Şifresi Başvuru Formu" ve bu formda belirtilen belgelerle başvuracaklardır.

Belge veya bilgileri elektronik ortamda göndermekle zorunlu tutulan gerçek ve tüzel kişilerin, bir ay içinde yaptıkları kesintilere ilişkin kesinti bildirim listelerini kurumca sağlanacak elektronik altyapıdan yararlanmak suretiyle ve kurumca belirlenen şekilde, takip eden ayın son iş gününe kadar kuruma göndermeleri gerekmektedir.

Kesinti yapmak zorunda olduğu halde kesinti yapmayan veya yaptıkları kesinti tutarlarını süresi içerisinde ve tam olarak kurum hesaplarına intikal ettirmeyen ya da tebliğin 7'nci maddesinde belirtilen kesinti bildirim listesini süresi içerisinde göndermeyen gerçek ve tüzel kişiler hakkında 30.3.2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 32'nci maddesi uyarınca işlem yapılır ve kesinti sorumlularına idari para cezası uygulanır. Yeniden değerlendirme oranlarına göre 2013 yılında uygulanacak idari para cezası 182 TL'dir. Keza, süresi içinde SGK hesaplarına intikal ettirilmeyen kesinti tutarları gecikme cezası (ilk 3 aylık sürede her bir ay için % 2 oranında) ve her ay için hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte ilgili veya sorumlularından tahsil edilecektir.

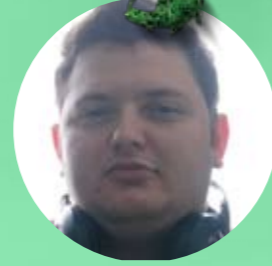
Öte yandan, Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü Maddesi'ne göre; çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller için yapılan ödemeler üzerinden;

- 1- Ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan
 - a. Zirai mahsuller için %2,
 - b. Hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için %1,
- 2- Ticaret borsalarında tescil ettirilmeden satın alınan
 - a. Zirai mahsuller için %4,
 - b. Hayvanlar ve bunların mahsulleri ile kara ve su avcılığı mahsulleri için %2 gelir vergisi stopajı yapılmak zorundadır.

Yukarıda açıklandığı üzere, ürün bedelleri için avans verilmesi halinde; avansın verildiği dönemde değil, avansın kapatıldığı dönemde SGK prim kesintisi yapılmak zorundayken ve müstahsil makbuzu çiftçiden avans üzerine yapılan alımlarda malın teslimi sırasında düzenlenip verilecek olmasına rağmen, avans olarak yapılan ödemeler üzerinden avansın ödendiği dönemde gelir vergisi stopajı yapılma zorunluluğu vardır. Bu nedenle, anılan kesintiler yapılırken bu ayrıma dikkat edilmelidir. Belki de olması gereken, her iki tür kesintinin de, yapılacak düzenlemelerle uyumlaştırılmasıdır.

RULO ÇİM

RULO ÇİM ÜRETİMİ TOPRAK KAYBI VE ÇÖZÜMÜ

Mecit AKTAŞ
Saim ÖZDEMİR

Kentlerde şehirleşmeyle birlikte yeşil alanların giderek azalması gerek görsel ve gerekse sağlık açısından olumsuz çevre koşullarının oluşmasına neden olmuş ve bu durumun zamanla yapay yolla telafisine gidilmiştir. Daha yaşanabilir ortamlar oluşturmak için şehirlerde park ve bahçeler tesis edilmeye başlanmıştır. Park ve bahçe tesisinde en önemli unsurlardan birisi de "çim"dır. Yeşil çim, alanda bulunan ağaç ve çiçekler için güzel bir fon oluşturarak diğer bitkilerin güzelliğini ortaya çıkarır.

Çim, estetik bir görünüm oluşturmasının yanında güneş ışınlarını emerek gözlerin etkilenmesini azaltmakta, toz oluşumunu engellemekte, temiz bir ortam sağlamaktadır. Spor sahalarında ise yumuşak bir zemin oluşturarak üzerinde daha emniyetle hareket edilebilir bir alan oluşturmaktadır. Fazla eğimli alanlarda tutucu görevi üstlenerek toprak kaymasını engeller. Sık formu serinlik sağlar ve hava kirleticiler için filtre görevi görür. Çim zeminler genellikle buğdaygil familyasından olan yoğun köklü bitkilerle tesis edilir.

Rulo çimle çimlendirme; ekonomik, kaliteli ve kolay bir çimlendirme yöntemidir. Her mevsimde ve bir günde uygulanarak 1-2 hafta içinde basmaya ve çiğnemeye dayanıklı hale gelir. Kısa sürede yeşil alan elde etmek için kesin çözümdür. Tüm hastalıklardan ve yabancı otlardan arındırılmıştır. Adaptasyon sorunu çıkartmaz. Tohumla çimlendirmeye kıyasla az su ve az bakım gerektirir. Yeşil alan ve çevre düzenlemelerinde, geniş alanların ve arazilerin yeşillendirilmesinde, gezi parklarında, oyun alanlarında ve ev bahçelerinde, sosyal tesis ve bina çevrelerinde rulo çim uygulaması ile kısa sürede kaliteli yeşil alanlar elde edilir. Rulo çimler, bir günde yeşil alan yarattıklarından bitkisel ve yapısal peyzaj projeleri uygulamalarında çok sık kullanılmaktadır.

Rulo çime talep, yeni yerleşim alanlarının artmasına paralel olarak artış gösterdiğinden rulo çim üretimine olan ilgi de artmaktadır. Gerek ülkemizde gerekse Sakarya'da son yıllarda artan talebe bağlı olarak rulo çim üretim alanları genişlemektedir. Marmara bölgesinde yoğunlaşan rulo çim üretimi son 10 yıl içinde en fazla Sakarya'nın verimli alüvyon

Park ve bahçe tesisinde en önemli unsurlardan birisi de "çim"dır. Yeşil çim, alanda bulunan ağaç ve çiçekler için güzel bir fon oluşturarak diğer bitkilerin güzelliğini ortaya çıkarır.

ovalarında kendine yer bulmuştur. Sakarya'da kayıtlı veya kayıt dışı, bin dekarın üzerinde bir alanda rulo çim üretimi yapılmaktadır. Türkiye'deki pazar büyüklüğünün 100 milyon TL civarında olduğu tahmin edilmektedir.

Rulo çim sektörü; çok geniş bir kitle olan mülkiyet sahipleri, spor sahası yöneticileri, çim bakım operatörleri, golf alanları yöneticileri,

mimarlar, peyzaj mimarları, çim tohumu üreticileri, rulo çim üreticileri, sektöre ekipman üretenler, kentlerde park görevlileri, kara, deniz ve hava yolları yöneticileri ile mezarlık yöneticileri gibi çok geniş bir kitleyi kapsamakta ve istihdam oluşturmaktadır. Gelişmesini sürdüren sektörün çevreye dost üretim yöntemleri ile desteklenmesi büyük önem arz etmektedir.

Rulo Çim Üretim Bölgeleri

Çim üretim yerlerini, tüketim merkezlerine uzaklık belirlemektedir. Rulo çim hasat edildikten sonra kolay bozulabilir bir ürün olduğu için çimin üretim yeri, kullanılacağı şehir merkezlerine yakın yerlerden seçilir. Rulo haline getirilmiş çim en fazla 72 saat bekletilebilir, önerilen ise hasattan sonra 24 saat içinde toprağa uygulanmasıdır. Bu özellikle yaz aylarında büyük önem taşır. Çim üretimi yapılacak alan seçilirken göz önünde bulundurulması gereken hususlar; ana pazarlara uzaklık, ana yollara çıkış, kullanılabilir su miktarı ve kalitesi, toprak tipi ve alanın çim üretimine uygunluğu, toprağın hazırlık isteğidir. Sayılan özelliklerin tamamını Sakarya bölgesi sağlamaktadır. Ana yol arterlerinde bulunan, tüketim merkezine yakın, sulama imkanı olan düz alüvyon ovalar; en kolay ve ekonomik rulo çim üretimi yapılabilecek ortamı oluşturmaktadır.

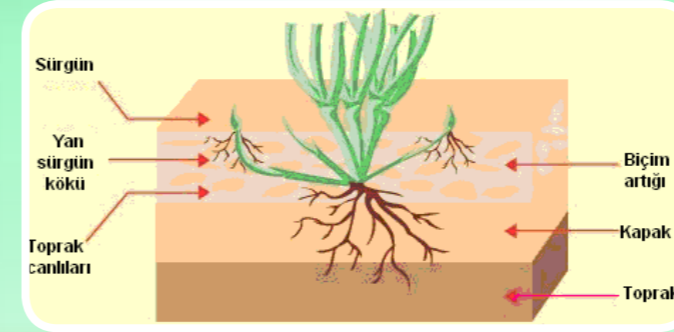
Rulo çim üretimi ya direkt tarım toprağı üzerine ekilerek ya da toprak üzerine az miktarda torf veya benzeri organik maddeler eklenerek yapılmaktadır. Bu tip üretim sisteminde her hasattan sonra 2-5 cm kalınlığında verimli üst toprak katmanı çimle birlikte alandan kaldırılarak bir nevi toprak erozyonuna neden olunmaktadır. Bu kaybı telafi etmek için zaman zaman mil toprak taşınarak alanın üzerine serilmesine rağmen bu defa başka alanda toprak kayıpları söz konusu

olmaktadır. Bitkisel üretimin sürdürülebilirliği, çevreye olan etkilerinin ortadan kaldırılması, rulo çim sektörünün kendi kendine yeterliliğinin sağlanması için alternatif yöntem ve teknolojilerin bulunarak sektörde kullanımının sağlanması sürdürülebilirlik açısından büyük önem arz etmektedir.

Rulo Çim Üretiminde Toprak Kaybı

Göl yatakları, nehir deltaları gibi yerlerde oluşan organik maddesi bol alanlar, çim yetiştirmeye en uygun yerlerdir. Organik maddesi bol, su tutma kapasitesi yüksek bu alanlarda genellikle bitki besin elementleri özellikle azot yeterli seviyededir. Bu alanlarda yetiştirme periyodu kısa dolayısı ile üretim maliyeti düşüktür. Hacim ağırlığı azdır, hafif olan bu toprakların taşıma maliyeti de düşüktür. Kendi kendini yenileyebilir olan bu alanlarda toprak kaybına kısmen de olsa tolerans gösterilebilir.

Sakarya bölgesinde rulo çim üretimi ise tarım toprağı üzerinde yapılmaktadır. Biçim artıklarının yüzeyde bırakılması şeklinde yapılan üretim biçiminde, kesim yapılan rulo çim toprağının 9,4 mm'si mineral toprak ve 8,5 mm'si organik materyalden oluşur. Biçim artıklarının yüzeyden uzaklaştırıldığı üretim biçiminde ise 2 ile 5 cm toprak katmanı kesilmemektedir. Toprak katmanı fazla olan rulo ağır olur, taşıma maliyeti artar, rulo haline getirilemez, toprak kırılır veya dökülür.

Rulo çimde toprak, kapak ve biçim artığından oluşan katmanlar.

Yeryüzünün toprak denilebilecek katmanı en fazla 20 cm kalınlığındaki bölümdür. 20cm toprak kalınlığı binlerce yılda oluşmaktadır. Binlerce yılda oluşmuş verimli toprak, şayet çim hasadı 2 cm kalınlığında toprakla birlikte yapılırsa 10 yılda, 5 cm toprak ile hasat edilirse 4 yılda tamamen elden çıkmasına neden olmaktadır. Geride tarım alanı özelliğini yitirmiş, tahrip edilmiş, verimsiz ve boş alan kalmaktadır.

Hazır Çim Kalıpları ile Üretim

Toprak kayıplarının, arazi tahribatının önüne geçmek için son yıllarda süs bitkileri ve en fazla toprak tahribatına neden olan rulo çim üretimi artık tamamen topraksız, ya toprak yerine kullanılan atık organik maddeler üzerinde veya tamamen su kültüründe hidrofonic yetiştirilmektedir. Bölgemizde ve ülkemizde rulo çim üretimi halen tarım toprakları üzerinde yapılmaktadır. Oysa rulo çim üretimi hiç toprak kullanılmadan açık alan ve seralarda daha teknik, kontrollü ve hızlı yapılabilir. Tarlada üretime devam edilecekse en uygunu, tarla yüzeyine torf benzeri organik tarımsal artık ve atıklar, tavuk gübreleri, ahır gübreleri en önemlisi de arıtma tesisi çamurları veya bunlardan yapılmış kompostlar toprak yüzeyine serilerek yapılmasıdır. Bu sistemle hem gübreleme ihtiyacı ortadan kalkacak ve hem de toprak kaybı ve tahribatının önüne geçilip sürdürülebilir üretim yapılabilecektir.

Hazır rulo çim tepsilerinde üretim yöntemi oldukça hızlı, otomasyona müsait ve kolay bir yöntemdir fakat tesis maliyeti açık alanda üretime nazaran biraz daha fazladır. Sera ortamlarında topraksız üretim mümkündür. Açık alanda da aynı yöntemle üretim yapılabilir. Toprak yerine bitki köklerine tutunma ortamı sağlayacak hafif torf gibi organik madde kaynakları kullanılarak üretim yapmak mümkündür. Açık alan rulo çim üretimi, köklerin tamamen toprağı kaplaması, hasat edildiğinde toprağı dökmeden tutması gibi nedenlerle en az 6 ortalama 18 ay zaman almaktadır. Rulo çim yetiştirme kaplarında üretildiğinde ise bu süre azaltılıp ürün yılın herhangi bir zamanında hasat edilebilecek ve istenilen yere kaplanabilecektir.

Bu yöntemde üretim tepsilerinin içi fidan-fide üretimi amacıyla hazırlanan yetiştirme harçları ile doldurulur. Bu amaçla çoğunlukla torf ve onun alternatifi olan atık malzemelerden geliştirilen yetiştirme ortamı harçları kullanılmaktadır. Topraksız

üretim yapıldığı için daha sürdürülebilir üretim biçimidir.

Sera ortamında topraksız olarak, özel kaplarda üretilen rulo çimler daha kısa sürede hasada gelir. İçinde yetiştirildikleri kaplarla taşınır ve serileceği yere uygulanır.

Rulo çim üretim sektörünün sürdürülebilirliği, çevreye olan etkilerinin ortadan kaldırılması, kendi kendine yeterliliğinin sağlanması için yerel materyal ve teknolojilerle desteklenmesi büyük önem arz etmektedir. Bölgemizde de ülkemizde de yetiştirme ortamı olarak kullanılabilir, ticari ürün haline getirilebilecek organik materyaller bulunmaktadır. Fındık zürufu atıkları en çok bulunan ve süs bitkilerine yetiştirme ortamı olarak geliştirilebilecek potansiyele sahip üründür. Türkiye yıllık 550-600 bin ton üretim ile en büyük fındık üreticisi durumundadır ve üretimin yılda 1/3'ünü oluşturan 180-200 bin ton civarında züruf (fındık dış kabuğu) atığı ortaya çıkmaktadır. Fındık zürufu kompostu analiz değerleri, malzemenin rulo çim toprağı olarak kullanılabilmesini göstermektedir.

Toprak, su ve gübre, çim üretiminin en fazla tüketilen üç tüketim kalemidir. Yeterli sıklıkta bitki bütünlüğünü sağlamak, bitkileri etkin olarak büyütmek, biçim esnasında yaralanmalara karşı, çevre koşulları ve hastalık vs. stresine karşı korumak için bitkilerin yeterli ve sürekli gübrenmesi gerekir. Sulama ile verilen azot, toprakta en hareketli elementtir. Bazı durumlarda topraktaki azot kaybı % 80'lere kadar çıkar. Bu nedenle çim alanlarına uygulanan azot diğer kültür bitkilerinden daha fazladır.

Fazla azotlu gübreleme, yer altı ve yüzey sularına sızdığında çevre kirliliğine neden olduğu gibi ekonomik anlamda kayba da neden olmaktadır. Bundan dolayı, bitkinin sağlığında bir olumsuzluğa neden olmadan, azotlu gübre kullanımını azaltıcı yeni gübreleme tekniklerinin veya azot sağlayıcı kaynakların bulunması gerekmektedir. Organik atık kompostları, bu amaçla en fazla kullanılan ve araştırma konusu olan malzemelerdir. Organik maddenin ayrışmasına bağlı olarak yavaş yavaş açığa çıkan gübre mineralleri bir mevsim boyunca bitki ihtiyacını sağlayabilmektedir. Ticari gübrelerin etkinlik süresi 2-3 ay arasında değişirken,

organik madde kaynaklı gübreler yavaş salınımlı gübre etkisi gösterdiğinden kullanıldıklarında ek gübrelemeye gerek kalmayabilir.

Rulo Çim Uygulaması

Rulo çim, rizom ve kökleri toprağı tam olarak sardığında, kesilen bölüm yırtılmadan kaldırılabilirdiğinde hasat olgunluğuna erişmiştir. Ekim zamanından hasata kadar geçen süre; bitki türü, toprak tipi ve uygulanan işlemlere göre değişir. Bu süre ortalama 18 aydır. Eğer çimin erken hasadı öngörülüyor ise veya zayıf çim oluşumu bekleniyor ise ekimden önce yüzeye serilen ağla birlikte hasat yapılır. Kesilen tabakanın kırılması engellenebilir. Eğer çim tabakaları büyük kesilebiliyor ise ekonomik değeri daha yüksektir. Spor alanları ve diğer geniş alanlarda büyük çim tabakaları tercih edilir. Büyük ve kalın kesimler her zaman alandan daha fazla toprağı uzaklaştırır. Üretim tepsilerinde yapılan üretimde istenilen ebatlarda çim tabakası üretmek mümkündür.

Hasat edilen rulo çimin hızlı bir şekilde uygulama yerine serilmesi gerekir. Uygulanmadan bekletilen çimlerde kızışma başlar, yaz aylarında bu durum daha da erken ortaya çıkar. Serilmiş çim de eğer yetersiz sulanırsa olduğu yerde kurur. Yapılan emekler ve masraf boşa gitmiş olur.

Topraklı üretim

Toprak yerine alternatif organik madde yetiştirme ortamı üzerinde üretim

Ferrero DEĞERLİ TARIM PROJESİ

“Ferrero” Tedarikçileri ile fındık tedarik zincirinde izlenebilirliğin ve şeffaflığın sağlanması amacıyla Ferrero Değerli Tarım (FDT) Projesi’ni hayata geçirerek sürdürülebilirlik alanında bir iş birliği gerçekleştirmeye başladı. Proje, fındık üretiminin en önemli paydaşları ile iş birliği içinde hazırlanmıştır ve Türkiye’nin fındık üretilen başlıca bölgelerinde uygulanacaktır.

Bu projeye bir yandan iyi sosyal uygulamalara ve fındık işiyle iştigal eden tüm çalışanlara saygı gösterilmesi gerektiğine dikkat çekilirken diğer yandan çiftçilerin desteklenmesi, onlara teknik ve profesyonel destek sağlanması planlanmaktadır. Proje bu özelliği ile uzun vadeli bir taahhüttür.

Ferrero Değerli Tarım Projesi’nin boyutu, proje kapsamında yürütülen çalışmalar ve projenin getirdiği

yenilikler göz önüne alındığında, ilk yıl çiftçi tepkilerini ve ayrıca bahçelerde kullanılan aletlerin etkinliğini değerlendireceğimiz bir pilot aşaması olacaktır.

2013’de uygulanan iş planı, çiftçileri teknik toplantılara davet etmek ve ekiplerimizin tamamen bu proje için görevlendirildiği yüksek kalifiye ve motive işletmeciler yoluyla onları ziyaret etmek suretiyle onlarla diyaloga girmektir. Aynı zamanda fındığın en son teknolojilere göre işlendiği ve çiftçilerin yeni fikirleri, pratik çözümleri günlük sorun ve sorularına uygulayabilecekleri çok sayıda model çiftlik kurmuş bulunmaktayız.

Bu çok yıllı proje ile bir yandan kırsal kesimde yaşayan ve ümit veren yeteneklerin göç etmesini engellerken diğer yandan da genç çiftçileri tarım sektörüne kazandırmak amacıyla fındık ile ilgili tarım faaliyetlerinin profesyonelleştirilmesini umuyoruz. Fındık mahsulünün miktarının ve kalitesinin artırılması, sürdürülebilir bir senaryoya ve fındık üretimi ile iştigal eden topluluklara bolluk, eşitlik gelmesine öncülük edecektir. Sosyal değerlere saygı ve tüm tedarik zinciri genelindeki şeffaflık, Türk çiftçilerine hem işlerinde iyi uygulamaları gerçekleştirme hem de tarım tekniklerini uzmanlaştırma imkânı sağlayacaktır.

Ferrero yetkilileri Ferrero Değerli Tarım Projesi kapsamındaki çalışmalarından dolayı bu projede yer alan herkese teşekkür ederek. Yollarının uzun ve zorlu olduğunu bildiklerini ancak hedeflerine ulaşabileceklerinden emin olduklarını ifade ettiler.

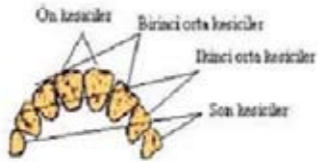
SIĞIRLARDA YAŞ TAYİNİ

Veteriner Hekim
Yusuf CİVELEK

Buzağuların doğum kayıtlarının tutulmadığı koşullarda siğirin yaşını tahmin etmek için değişik metotlar kullanılmaktadır. Siğirin diş görünüşü, boynuzların durumu ve dişlerin durumu yaş tahmininde bize yardımcı olmaktadır.

Siğirlarda üst çenede 12 azı dişi vardır, kesici diş bulunmaz. Alt çenede ise 12 azı dişi ve 8 tane kesici diş, olmak üzere 20 tane diş bulunur. Ergin bir siğirin ağızında 32 diş bulunur. Siğirin kesici dişlerinin durumu incelenerek siğirin yaşı tayin edilebilir. Dişler önce süt dişi (geçici) olarak çıkar sonra bu süt dişleri düşerek yerine kalıcı dişler çıkar.

1 aylık buzağılarda diş etleri çekilmiş ve bütün dişler iyice görünür hale gelmiştir.

1,5 yaşına giren hayvanlarda geçici ön kesiciler düşmek üzeredir veya düşmüştür.

2 yaşına ulaşan hayvanlarda kalıcı ön kesiciler tamamen büyümüştür.

Dinimize Göre Kurbanlık Hayvanlarda Beş Şart Aranır:

Birinci şart: Kurbanlık hayvanın, deve, siğir ve koyun cinsinden olması gerekir.

İkinci şart: Dinen belirtilen yaşa ulaşmış olması gerekir. Koyunun altı ayını, devenin beş yaşını, siğirin iki yaşını ve keçinin de bir yaşını doldurmuş olması şarttır.

Üçüncü şart: Kurbanlık hayvanın kurban olarak kesilmesine engel olan kusurlardan arınmış olması gerekir. Bu kusurlar:

1. Bir veya iki gözü kör olan ya da gözleri düğme gibi dışarı fırlamış veyahut da kör olduğuna açıkça delâlet eden beyaz gözlerinin olması.

2. Hastalık belirtilerinin hayvanın üzerinde açıkça görülecek şekilde bulunması. Örneğin hayvanın şiddetli ateşe yakalanıp bu hastalığın onu otlamaktan alıkoyması ve onu iştahtan kesmesi, etini bozan ve etinin sıhhatine tesir eden uyuz hastalığına yakalanması, vücudunda onun sıhhatine tesir eden derin bir yaranın olması gibi.

3. Sürüdeki sağlam hayvanlarla birlikte yürütmesine veya onlara yetişmesine engel olacak şekilde topal olması.

4. Kemiklerinde ilik kalmayacak şekilde iyice zayıflamış olması.

Bu dört kusur, bir hayvanın kurbanlık olarak kesilmesine engeldir. Bunlara benzeyen diğer kusurlar da bu dört kusura girer. Aşağıdaki kusurları içeren hayvanların da kurbanlık olarak kesilmesi geçerli değildir:

1. Gözleri göremeyecek kadar kör olan.
2. Aşırı bir şekilde yiyip de karnı şişen hayvan. (Bu durumdaki hayvan tehlikesi geçinceye kadar bekletilir.)
3. Zor doğuran hayvan. (Bu durumdaki hayvan tehlikesi geçinceye kadar bekletilir.)
4. Boğulma veya yüksek bir yerden düşme sonucu ölüm tehlikesi geçiren hayvan. (Ölüm tehlikesi geçinceye kadar bekletilir.)

5. Kesileceği yere gidemeyecek kadar yürümekten âciz olan hayvan.

6. Ön veya arka ayaklarından birisi veya her ikisi kesik olan hayvan.

Yukarıda sayılan 6 kusuru daha önce hadiste zikredilen 4 kusura eklediğiniz takdirde bir hayvanın kurban olarak kesilmesine engel olan kusurların toplamı 10'dur.

Dördüncü şart: Kurbanlık hayvanın, kurban kesecek kimseye âit olması veya kurban kesecek kimsenin, kurbanlık hayvanı kesmede dinen kendisine izin verilen kimse olması veyahut kurbanlık hayvanın sahibi tarafından kendisine izin verilmesi gerekir. Örneğin gasp edilmiş, çalınmış veya bâtil bir iddiâ ile elde edilmiş bir hayvan, kurban olarak kesilirse, geçerli olmaz. Çünkü günah işleyerek Allah'a ibâdet etmek, geçerli değildir. Gelenek haline gelmiş ve kurban kesilmediği takdirde yetimin kalbi kırılacaksa, yetimin velisi konumunda olan kimsenin yetimin malından kurbanlık satın alıp onu keserse, yetimin kurbanı geçerli olur. Vekil tayin edilen kimse, vekilinin iznini aldıktan sonra vekili adına kurban keserse, kurbanı geçerli olur.

Beşinci şart: Kurbanın, dinen belirlenen vakitte kesilmesi gerekir. Bu vakit ise, bayramın birinci günü bayram namazından sonra başlar, Teşrik günlerinin son günü olan Zilhicce ayının 13. gününün güneş batımında son bulur. Böylelikle kurban kesme süresi 4 gün olur. Yani, bayramın 1. günü bayram namazından sonra başlar, üç gün sonraki günde biter. Her kim, bayram namazından önce veya Zilhicce ayının 13. gününün güneş batımından sonra kurbanını keserse, kurbanı geçerli olmaz.

SIĞIRLARDA BOYNUZSUZLAŞTIRMA

Geçmişte siğirlarda gösteriş, güzellik ve yabani hayvanlara karşı bir savunma organı olarak kabul edilen boynuzlar; günümüzün modern hayvancılık işletmelerinde yarattığı çeşitli sorunlar nedeniyle artık istenmez olmuştur. Çünkü boynuzlu hayvanlar birbirlerine boynuzları ile vurarak çeşitli yaralanmalara, yavru atmalara, memelere yaptıkları darbelerle memelerde derin yaralara ve bunun sonucu mastitis denilen meme yangılarına, memelerin körlenmesine, hayvanların derilerine zarar vererek derinin değer kaybetmesine neden olabilmektedirler.

Sivri ve güçlü boynuzlara sahip iri hayvanlar boynuzları sayesinde diğer hayvanlara üstünlük kurarak onların yem yemelerini, su içmelerini engelleyebilmekte, ayrıca güçlü boynuzlara sahip dana, tosun ve boğa gibi erkek hayvanlar da birbirlerine ve bakıcılarına vurarak ciddi yaralanmalara hatta ölümlere dahi neden olabilmektedir.

Son yıllarda giderek yaygınlaşan serbest sistem ahırlarda yer alan açılır-kapanır parmaklıklı yemlik sistemlerinde, boynuzlu hayvanların başını sokarak yem yemeleri mümkün değildir. Boynuzlu hayvanların bir yerden bir yere götürülmeleri, kamyon ve diğer nakil vasıtaları ile taşınmalarında da çoğu kez problemlerle karşılaşabilmektedir. Nitekim, boynuzların yarattığı sorunları gören bazı ülkeler, boynuzlu hayvanların satışını, ihraç ve ithalatını yasaklayan kararlar almışlardır. Sonuç olarak günümüzün modern siğircilik işletmelerinde artık boynuzlu hayvanların yeri yoktur.

Boynuzsuzlaştırma küçük buzağılarda daha kolay ve başarılı bir şekilde yapılır. Buna karşılık boynuzları gelişmiş yaşlı hayvanların boynuzlarının kesilmesi daha zor ve risklidir.

BUZAĞILARDA BOYNUZSUZLAŞTIRMA

Buzağuların boynuzsuzlaştırılmalarında; kimyasal, elektromekanik ve mekanik olmak üzere birkaç değişik

yöntem kullanılır.

Kimyasal Yöntem ile Boynuzsuzlaştırma

Doğumdan sonraki ilk bir-iki haftalık sürede buzağılarda, baştaki derinin altında boynuz kabarcıkları (düğmeleri) el ile hissedilmeye başladığında bu işlem uygulanabilir. Önce, buzağı bir yardımcı kişi tarafından sıkıca tutularak hareket etmesi önlenir. Boynuz düğmesinin etrafındaki kıllar bir makasla kesilerek boynuz düğmeleri iyice ortaya çıkarılır. Daha sonra boynuz düğmesinin etrafına vazelin veya gres yağı sürülerek, kullanılacak kimyasalların deriye ve göze doğru akmasına mani olunur. Kullanılacak kimyasal maddeler; bu iş için özel olarak hazırlanmış, yuvarlak tebeşir şeklindeki sodyum hidroksit veya potasyum hidroksit çubuklarıdır. Kostik maddeler olarak bilinen bu çubuklar veteriner ve hayvancılık malzemeleri satan firmalardan ağız sıkıca kapatılmış cam kavanozlar içinde satın alınır. Kostik çubuklar kolayca nem çekip birbirine yapışabileceğinden kullanılmadığı zaman havayla temas ettirilmemelidir.

Kostik çubuklar uç kısımları açıkta kalacak şekilde, kalın bir kağıt veya naylon (polietilen) parçasına sarılarak tutulur. Yakıcı olduğundan, ayrıca lastik eldiven kullanmakta yarar vardır. Kostik çubukların ucu hafifçe suya batırıldıktan sonra boynuz düğmesinin üzerine bastırılarak dairesel hareketlerle sürülmeye başlanır. Bu sırada hayvanın biraz canı yanacağından dikkatli olunmalıdır. Boynuz düğmesinin üzeri önce beyazlaşır daha sonra kanama belirtileri görüldüğünde işlem sona erdirilir. Kullanılan kostik madde, boynuz düğmesinin etrafında boynuzu meydana getirecek deri hücrelerini öldürür. Erken yaştaki bu dönemde boynuz düğmesi başa yapışmamış olduğundan yok edilmesi kolaydır.

Hayvan büyümeye başlayınca, yaklaşık 2 aydan sonra boynuz kemiksi bir duvar ile kafatasına bağlanarak sabitleşir. Sinüsler ve kan damarları geliştiğinden boynuzun yok edilmesi zorlaşır. Bu yöntemle boynuzu köreltilen buzağular ilk birkaç gün yağmurdan korunmalı, birbirinden ayrılmalı, boynuz yerinde oluşacak yara kuruyana kadar birbirleri ile temas etmeleri, birbirlerini yalamaları önlenmelidir. Ayrıca, sıcak mevsimlerde sineklere karşı da tedbir alınmalıdır.

Elektrikli Boynuz Körelticilerle Boynuzsuzlaştırma

Bu amaçla elektrik (220 V) veya akü ile çalışan (12 V) boynuz körelticiler kullanılır. Buna elektrikli koterizasyon veya dağlama yöntemi de denir. Bu yöntem 1-2 aylık buzağılara uygulanabilir. Daha geç kalınmamalıdır. Elektrikli boynuz köreltici boynuz başlarını yakarak boynuz üreten dokuyu yok eder. Hayvanın arkası bir duvara dayatılıp sabitlenir veya uygulayıcı, hayvanı başının arkasından iki bacağı arasına alıp sıkıştırırken bir eliyle de hayvanın başını çenesinin altından tutup kendi bacağına doğru bükerek sabitler. Uygulayıcının rahat çalışabilmesi ve iş emniyeti açısından, her iki tutuş şeklinde de bir yardımcı kişinin hayvanı tutarak yardım etmesi gereklidir. Elektrikli boynuz körelticinin fişi elektrik prizine takılır, eğer akü ile çalışılıyorsa maşalarla akü bağlantısı yapılarak ısınması beklenirken bir yandan da buzağının boynuz kabarcığının etrafındaki kıllar makasla kesilerek uygulama yeri belirgin hale getirilir.

Elektrikli veya akülü boynuz körelticinin ısınan ucu kırmızı renk alana kadar buzağının başına temas ettirilmemelidir. Akülü aletlerde bu süre 10 dakikayı bulur. Boynuz köreltici hazır hale gelince boynuz düğmesi üzerine sıkıca bastırılarak döndürülür. Ancak dışarıya taşma yapılmamalıdır. Yaklaşık 15-20 saniye sonra, dağlanan boynuz düğmesi aletin ucu ile kürenerek çıkartılır. Dağlanan boynuz düğmesinin etrafında

bakır rengi bir halka görülmesi, uygulamanın başarılı olduğunu işaretler. Aksi halde alet 10 saniye daha bastırıldıktan sonra işlemin tamamlanıp tamamlanmadığı kontrol edilmelidir. Daha sonra diğer boynuzda da aynı uygulama yapılarak boynuz köreltme işlemi tamamlanır. Eğer uygulamaya ara verilecekse aletin elektrik veya akü bağlantısı kesilmelidir. Aksi halde alet zarar görür. Yeniden boynuz köreltmeye başlamadan önce aletin uç kısmı kızarana kadar tekrar ısıtılması sağlanmalıdır. Son yıllarda geliştirilen ve bütan gazı ile çalışan boynuz körelticiler de aynı amaçla kullanılabilir. Boynuz körelticinin yakıcı uç kısımları zaman zaman pirinçten yapılmış tel fırça ile temizlenmelidir.

Mekanik Aletlerle Boynuzsuzlaştırma

10 günlükten 45 günlük döneme kadar olan buzağılarda, boynuz tüpü kullanılarak, boynuz düğmesi mekanik olarak çıkartılabilir. Kullanılacak boynuz tüpünün çapı boynuz düğmesinin çapından 6-12 mm daha fazla olmalıdır. Uygun çap genişliğine sahip boynuz tüpü boynuz düğmesinin üzerine yerleştirilir ve boynuz düğmesini çevreleyen derinin üzerine sıkıca bastırılır. Tüpün bastırılıp döndürülmesi ile deri kesilir, daha sonra tüpün başı yana yatırılırken ucu diğer yana doğru ittilerle boynuz düğmesi çıkarılır.

2-12 ay arası hayvanların boynuzlarının çıkarılmasında Barnes tipi boynuz makasından yararlanılabilir. Hayvan sıkıca sabitlendikten sonra boynuz makası, boynuz başı etrafında yaklaşık 6 mm genişliğinde deriyi de kaldıracak şekilde boynuz üzerine yerleştirilir.

Makasın kolları kapalı durumda iken önce aşağıya doğru bastırılır, sonra hızlı bir hareketle kollar yana açılırken, bir döndürme hareketi ile boynuzun deri ile teması kesilerek yerinden çıkartılır. Boynuzu besleyen damarın kanaması cerrahi penslerle kısırlarak durdurulur. Bu nedenle 2 aylıktan büyük hayvanların boynuz köreltme işlemlerinin bir veteriner hekim tarafından yapılması doğru olur.

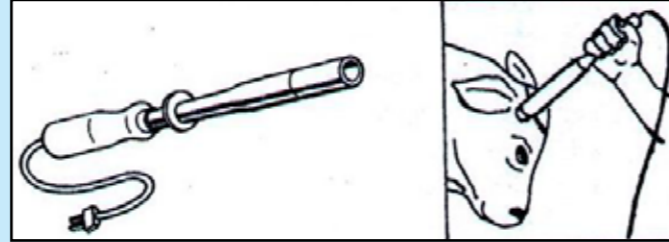
ERGİN SİĞİRLARIN BOYNUZSUZLAŞTIRILMASI

İşletme içinde doğmuş ancak çeşitli nedenlerle küçük yaşta boynuzları köreltilmemiş veya boynuzlu olarak satın alınmış ileri yaştaki sığırların boynuzlarının kesilmesi daha zor olup özel bilgi ve deneyim gerektiren bir işittir. Boynuzu kesilecek hayvanların sakinleştirilmesi ve olası kanamaların durdurulması için cerrahi müdahaleye gerek olabileceğinden, bu işin deneyimli bir veteriner hekim tarafından yapılması doğru olur. Bu amaçla, önce hayvanların iyice sıkıştırıp hareketsiz bırakılacağı bir hayvan sabitleme ekipmanı veya hayvanın başının sıkıştırılıp diğer tarafında uygulayıcının emniyetle çalışabileceği açılır kapanır parmaklıklıklı yemlik veya benzeri bir yer gereklidir. Boynuz kesimi için boynuz testeresi, boynuz kerpeteni veya boynuz teli gibi aletlerden biri kullanılabilir.

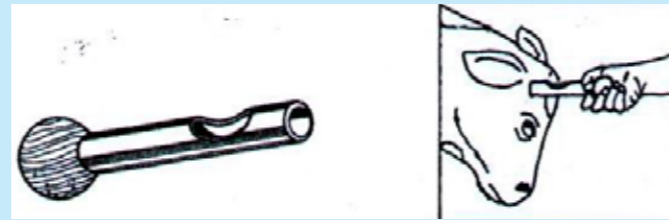
Yaşı ilerlemiş hayvanlarda boynuzun tamamen yok edilmesi değil ancak başa yakın bir yerden boynuzun kesilerek kısaltılması söz konusudur. Bu şekilde hayvanın diğer hayvanlara vurarak zarar vermesi önlenir gibi, parmaklıklıklı yemliklere başını sokarak yem yiyebilmesi de sağlanmış olur. Boynuz kesim sonrası oluşan yaralar sineklerden korunmalı veya bu nedenle sineklerin bulunmadığı daha serin aylarda uygulama yapılmalıdır.

Kostik çubuklarla buzağı boynuzunun köreltilmesi

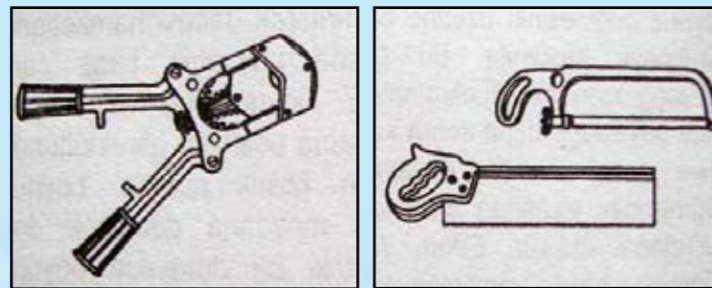
Elektrikli boynuz köreltici ve kullanımı

Boynuz tüpü ve kullanımı

Barnes tipi boynuz makası ve kullanımı

Boynuz kerpeteni (Keystone tipi)

Boynuz testeresi

BASİT DÜŞÜN, TÜKETİCİ İHTİYAÇLARINI GÖR, İNOVATİF OL

Yazar
Muhammed Satışmış

İnovasyon, dünyada ve ülkemizde son yıllardaki en çok konuşulan konulardan birisi oldu. Olmaya da devam edecek görünüyor. Çünkü inovasyon işleri kolaylaştırıyor, satışları artırıyor, maliyetleri düşürüyor, karlılığı artırıyor ve dolayısıyla kurumların rekabet gücünü artırıyor.

İnovasyon şu şekilde tarif ediliyor. "İnovasyon, yeni veya önemli ölçüde değiştirilmiş ürün veya sürecin; yeni bir pazarlama yönteminin; ya da iş uygulamalarında, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni bir organizasyonel yöntemin uygulanmasıdır."

İnovasyon konusundaki kurumların sistematik çalışmaları mevcut ve ciddi yatırımlar yapılmaktadır. Bu yaklaşım elbette devam etmelidir, bu yazıda, bahsedilen sistemlerin içinde basit bakmak ve düşünmek ve tüketicilerin temel ihtiyaçlarını dikkate almaktan bahsedeceğim.

Araç sürücülerinin en çok önemsendiği konulardan birisi "kör noktadır" Aracın yan ve dikiz aynalarıyla göremediğiniz noktadır "kör nokta". Burada bir araç veya yaya olabilir ve siz şerit değiştirirken kaza yapabilirsiniz. Bu yüzden gözle kontrol gereklidir. Bu sorun her zaman konuşulmuştur ve hatta bu yüzden pek çok kaza gerçekleşmiştir. Herkesin bildiği ve sıkça dile getirdiği bu konuyu Volvo ele aldı ve araçlarına "kör nokta sensörü" ekledi.

Bir başka örnek Tefal'den. Önceden bir kullanıcı tavanın ısınıp ısınmadığını öğrenmek istediğinde bunu anlamak için geleneksel yöntemler kullanırdı. Tefal, tavalarnın ortasına bir nokta ekledi. Tava ısınınca bu nokta kırmızılaşmaktadır. Firma, tüketicinin neredeyse tüm kullarımlarında gösterdiği ihtiyacı fark edip görsel ve güvenli bir geliştirme yaptı. Firmanın yenilikçilik imajına da katkı sağlayan bir geliştirme oldu.

Her iki örnek de firmaların TV tanıtım faaliyetlerinde kullandıkları, önemli bir farklılık mesajı haline geldi.

Şirketler ve çalışanları, yoğun inovasyon sistemlerinin içine, bu basit bakışı ve tüketici ihtiyaçlarını gözlemleyen yaklaşımları mutlaka dahil etmelidirler. Bazen bu yaklaşımla en yenilikçi sonuçlar çıkabilmektedir, üstelik çok düşük maliyetlerle.

Neler inovasyona konu olabilir diye bir tüketici olarak düşündüğümde aklıma gelen iki ihtiyacı paylaşayım. Sıcakların gelmeye başladığı bu günlerde, güneş altında kalan otomobillerde direksiyon ve ön panel ısınması sorun olabiliyor, hatta bazen küçük yanmalar bile olabiliyor, bir çare bulunamaz mı? Süt veya meyve suyu gibi gıdaları tüketirken ambalajların son kullanım tarihlerine bakarız. Ancak bazen son kullanım tarihinde sorun olmayıp, çeşitli nedenlerle örneğin ürünün dışarıda kalması, güneşe maruz kalması gibi durumlarda tüketilmesi sağlıklı olmayabiliyor. Tüketiciler de anlamak için tat ve kokusunu kontrol ediyorlar. Buna gerek kalmadan kutu üzerinde renk değiştiren bir yapı ile bir uyarı mekanizması geliştirilemez mi? Buna benzer durumlar değerlendirilerek çok etkili inovasyonlar yapılabilir diye düşünüyorum.

İnovasyonla ilgili çok beğendiğim bir hikaye var. Bir kolonya firmasının satışları düşmekteymiş. Üst yönetim hummalı bir çalışma başlatmış. Bir toplantıda "Satışlar nasıl artırılır" diye kafa patlatıyorlarmış. Gün boyu süren bir toplantıda, çay servisi yapan çaycı giriş çıkışlarında konuyu anlamış. Tekrar odaya girdiği bir servisinde, Genel Müdür'ün kulağına eğilmiş, "Efendim kusura bakmayın haddim değil ama kolonya şişelerindeki deliği biraz genişletseniz olmaz mı?" demiş.

İnovasyon bazen yanı başınızda, bazen evinizde, bazen bir markette, bazen sokakta; sistemli derin çalışmalarımızın yanında alıcı gözle bu gizli fakat basit fırsatları keşfetmek için, basit düşünün, ihtiyaçlara odaklanın ve inovatif olun.

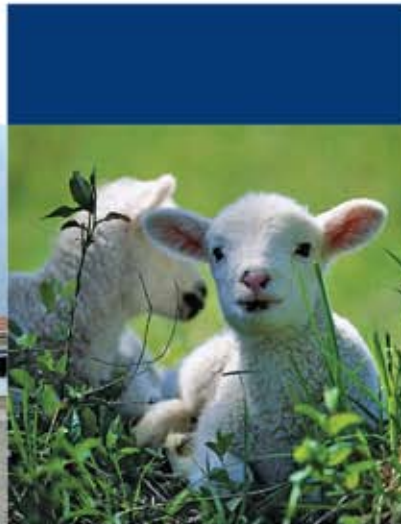
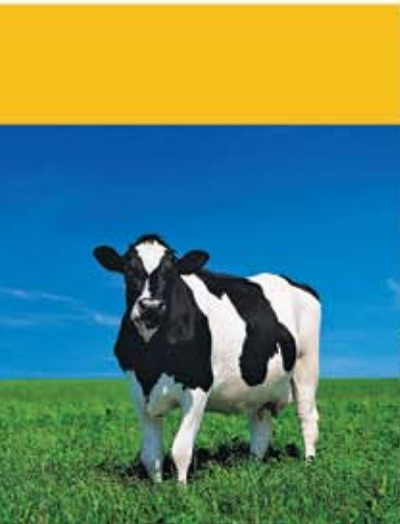
Kaynak: Makale Marketi.com

ADAPAZARI TİCARET BORSASI ÖZEL GIDA KONTROL LABORATUVARI

www.atbgidalab.com

SAKARYA TİCARET BORSASI CANLI HAYVAN PAZAR PARK YERİ

www.hayvanpazari.stb.org.tr